

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, június 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Bánffy leleplezése.**
- Péter király Belgrádban.**
- A tűzérkasszárnya — Aradé.**
- A katonai javaslatok visszavonása.**
- A felsőbb leányiskola elhelyezése.**
- Királyaértéssel vádolt írók.**
- Motoros-közlekedés a körösvölgyi vonalon.**
- József főherceg érkezése.**
- Szabadulás a börtönből.**
- Tárca: A zavadkai táborban.** Irta: De Witt E.
- Csarnok: Az Élet kertje.** Irta: Domokos László.

Bánffy leleplezése.

Arad, június 24.

Mióta az ugynevezett „ó-liberálisok“ egy értekezletükön állást foglaltak Khuen-Héderváry gróf mellett, azóta a politikai körök figyelme Bánffy Dezső báró főudvarmester és volt miniszterelnök felé fordul, mert ő nemcsak azt jelentette ki többszörösen minden hivatalos és nem hivatalos cáfolat dacára, hogy a szabadelvű pártban különböző árnyalatok vannak, hanem azt is, hogy ezek az árnyalatok itt-ott sötétbe játszanak. Ő volt különben az is, aki az „ó-szabadelvű“ jelzőt kiadta, és nem lehet tagadni, hogy csak Bánffynak személyes hívei voltak, a kik az utolsó hónapokban „ó-liberálisok“nak nevezték magukat és Bánffy törhetlen és intranzigens egyházpolitikai liberálizmusát állították föl példa gyanánt. Akármit gondoljanak is Bánffy báró

miniszterelnöki és szabadelvű pártvezéri tevékenysége felől, senki sem tagadhatja meg tőle azt a bizonyítványt, hogy egyházpolitikai kérdésekben — és ez a tulajdonképeni kriterium — modern európai értelemben vett szabadelvű államférfi volt, és ezért különösen érdekes meghallgatni Bánffy bárónak az „ó-liberálisok“ról táplált véleményét, és hogy miként ítéli meg a jelen válságot, annak kifejlődését, illetve megoldását.

Bánffy Dezső egy laptudósító előtt olyan leleplezéseket tett, melyek furcsa világosságot vetnek a legújabb miniszterkrízisre. Bánffy báró a politikai intrikákról, a jelenlegi helyzetről és Khuen-Héderváry gróf missziójáról a következőket mondotta: „A helyzet — mondotta Bánffy báró, — mely amugy is zavaros volt, Tisza István gróf hirtelen fölbukkanása, gyors visszavonulása és aztán még Khuen-Héderváry megjelenése folytán végkép összebogozódott. Magam is nehezen tudok most eligazodni, különösen érthetetlen a kormány-párt szabadelvű frakciójának a magatartása, mely most „ó liberális“-nak nevezi magát. Ki kell adnom a volt nemzeti pártnak azt a bizonyítványt, hogy konzekvenszabb, férfiasabb eljárást követ, mint az ugynevezett liberális frakció. Tudni kell ugyanis, hogy már nyolc héttel ezelőtt, mielőtt még beállott az ex-lex, ez a „liberális frakció“ elhatározta, hogy Széll Kálmán helyébe Khuen-Héderváryt ülteti. Tisza István gróf, aki az özszeesküvés lelke volt, a képviselőház elnöke

lett volna. Engem is beavattak a komplotba, és fölkértek, hogy csatlakozzam hozzájuk, de én csak egyenes utakat ismerek és minden közreműködésről lemondtam. Azóta a Tisza-csoporttal elvesztettem minden érintkezést és így nem is tudom, hogy a bán előtt miért lépett Tisza elsőnek a porondra.

Annál az időpontnál — folytatta Bánffy báró — mely az ex-lexet közvetlenül megelőzte, még egy pillanatig időzni akarok, hogy megjegyezzem, miszerint Széll Kálmán sulyos, végzetes reá és a nemzetre nézve végzetes hibát követett el, mikor a Kossuth-féle határozati javaslatot nem fogadta el. Ez a határozati javaslat még a kiegyezési kérdésekben is csaknem szabad kezét engedett volna neki. Én az ő helyében két kézzel nyultam volna a javaslat után. Nem hiszem, hogy Khuen-Héderváry visszautasítja a függetlenségi pártnak ezen feltételeit. Hiszem azonban azt, hogy azóta a függetlenségi pártban is megérlelődött az a meggyőződés, miszerint a gazdasági kérdéseket nem zavarhatja össze az aktuális politikai helyzettel. A szélsőbal esetleg kikapcsolhatná a Kossuth-féle határozati javaslat komplexumából a kiegyezést érintő pontot és más nemzeti követelést állíthatna be. Egyet konstatálni kell, hogy a helyzet és annak megoldása ma ép úgy mint két hónappal ezelőtt a függetlenségi párt kezében van.

Ami most a Khuen-Héderváry gróf misszióját és egy esetleges Khuen-kabi-

A zavadkai táborban.

Irta: De Witt Emil.

A munkácsi csata után — mostanában van ép négyszáz esztendeje — Rákóczi meggyőződött arról, hogy seregével, amely bárdal, kaszával, kapával volt nagyrészt fölfegyverkezve, dacára a számbeli tulsúlyának, a rendes császári sorkatonasággal nem fogja a helyét megállhatni.

Visszavonult a hegyek közé s táborát Zavadkán, egy kis ruthén faluban ütötte fel.

Az elégületlenek csakhamar megtudták a helyet, ahol a fejedelem táboroz s pár hét alatt több ezer főnyi csapat környezte Rákóczit, immár nem csupán porok, de a tiszaháti nemesség sorából is.

A sereg vezetését ekkor még mindig Esze Tamás és Kiss Albert tartották kezükben; a fővezérletet Rákóczinál maradt.

Naponta tartatott gyakorlatokat, mindent megtesz, hogy tudatlan seregét a harcra, — háborura alkalmassá tegye.

A nemesség csak nagyon lassan szállingózott Rákóczi táborába, mivel az a hír járta, hogy a fölkelés az urak, a nemesség ellen irányul. Mikor azonban több hét is elmúlt a nélkül, hogy a közel tizezer főt számláló kuruc sereg a nemességet megtámadta volna, lassanként elmúlt az idegenkedés s helyét bizonyos fokú érdeklődés, majd a fejedelem újabb hívó szavára a fölkelőkhöz való csatlakozás váltotta

fel s 1703 nyarán már tömegesen állt Rákóczi zászlói alá a fölkelő nemesség.

De nemcsak a harcra termett nemesség kereste immár föl a fejedelem táborát hanem az örökösödési háboruban résztvevő s külföldre vezényelt magyar tisztek is kezdtek hazaszöködni, ki egyedül, ki ezredének egy-egy részével, hogy karját és kardját fölajánlja a nemzet felszabadítására.

Az első ilyen hazaszökött katonatiszt Béri Balogh Adám volt, aki később a kuruc seregben brigadérosi rangot kapott s annyi hősi bábrall járult hozzá a kuruckor dicsőséges emlékének megörökítéséhez.

Béri Balogh Adám a németországi csatatereken harcolt a franciák ellen, mikor hírül vette, hogy odahaza, Nagy-Magyarországon kiütött a harc a nemzet és a korona között s hogy a szabadságharc élén II. Rákóczi Ferenc fejedelem áll.

A vitéz huszártiszt a francia határszél rónáin sok éjjelt töltött álmatlanul, tűnődve nézte a csillagokat, azoktól kért tanácsot: hazamenjek, ne menjek?

Végre is elhatározta magát. Előhívatta öreg strázsamesterét, Szabó Gergelyt s a sátor alá vonva, elkezdte az öreg katonát faggatni:

— Mondja csak Szabó, szeret maga itt hadakozni?

— Szeret az ördög, vitéz hadnagy uram! De ha máshol nem lehet verekedni, hát itt muszáj, ahol lehet.

— Nohát lehet ám másutt is! Odahaza a

szegény hazánkban kiütött az agyonkínzott nemzetnél a szabadságharc!

— Tyűh! az áldóját! Hát oszt mé vagyunk akkor itt?

— Én is azt mondom, mért vagyunk itt, mikor otthon is lehetnénk, véreink mellett, velük egy sorban!

— Gyerünk hát vitéz hadnagy uram!

— Csakhogy Szabó, jó lenne néhány embert is elszöktetni magunkkal, szüksége van most fejedelem ő nagyságának a katonára!

— Mi sem könnyebb! Egy zászlóaljról felelek!

— Követnének?

— Akár a tűzbe is!

— Nos akkor beszéljen velük. Ki-ki egy heti élelmet szerezzen be s összes fegyverével, lovával legyen készen. Holnapután, éjjelkor, ahogy a hold lement, indulunk haza, szép Magyarországra. De esküt vegyen kitől-kitől, nehogy áruló legyen valaki!

— Már az nem lesz egy se! Azt én vágom le!

A strázsamester eltávozott, Béri Balogh Adám pedig nekifogott a készülődésnek. Reggel jön jelenteni Szabó:

— Vitéz hadnagy urnak alássan jelentem, kész a csapat!

— Jól van. Tehát holnapután éjjel!

— Igenis! Előbb is mehetünk, akár ma éjjel is.

— Csakhogy ne feledje, hogy az örség sora rajtunk van ma. Már pedig ha elmegyünk, nyom-

netet illeti, — jegyezte meg Bánffy báró, — ezt a megoldást nemzeti és liberális szempontból és Magyarország gazdasági függetlenségének szempontjából a legveszedelmesebbnek tartom. Ez a megoldás újabb komplikációkat fog előidézni. Már most konstatalom, hogy ez a megoldás a „kormánypart egységét” végleg és teljesen meg fogja semmisíteni.

A Khuen-Héderváry-kabinet csak koalíciós miniszterium lehet, melyben Apponyi Albert gróf is joggal követel magának tárcát.

Azon a ponton állnánk tehát, amelyen Ausztria van, és ha egyszer koalíciós miniszteriumunk lesz, akkor ezen a ferde sikon gyorsan fogunk lefelé sietni.

Az ugynevezett „óliberálisok” abban a csalóka reményben ringatják magukat, hogy most ők a helyzet urai és hogy Khuen-Héderváry az ő füttyökre fog táncolni, mert ők hozták ide. *Khuen-Héderváry azonban minden inkább, csak nem liberális és ha nem volna rászorulva az Apponyi-csoport támogatására, érzelmei akkor is ehhez a frakcióhoz huznák őt.* Hogy milyen helytelen volt a Khuen-Héderváryra esett választás, azt egy aktuális példával akarom bizonyítani. A magyar kormány és Horvátország között súlyos pénzügyi differenciák állanak fenn, melyek már régóta huzódnak és eddig megoldást nem nyertek.

Khuen-Héderváry eddig a horvát álláspontot képviselte és pedig elég erélyvel és nyomatékkal és *Horvátország részéről teljesíthetetlen követeléseket állított fel.*

Most magyar miniszterelnök lesz. Vajon feladja-e eddigi álláspontját? Ha ezt tenné, amit azonban nem hiszek, akkor elárulja Horvátországot, ha nem teszi, akkor Magyarországot árulja el és az ország jogos érdekeit kiszolgáltatja Horvátországnak.

A mi a nemzeti politikát illeti, különben is nem magyar nemzeti politikája lesz, hanem a magyar állam kárára nemzetiségi politikát fog üzni!

ban észreveszik, míg holnapután reggel előtt nem.

Harmadnap éjjel kétszáz jó vitéz magyar huszár teljes felszereléssel lopozott ki a táborból. Amint a bekötött patkóju lovakkal csöndben, nesz nélkül elhagyták a táborát s azt vagy fél mértfőldre hátuk megett tudták, Béri Balogh leoldatta a patkótakaró papucsokat és innenfogva vágatva haladtak járatlan utakon, erdőkön egész Németországban, egész Lengyelországban.

Mikor a drága haza határát hosszú nélkülözés után elérték, hogy megkönnyebült a sok magyar huszár keble, hánynak csillogott köny a szemében!

Végre elérték a fejedelem táborát. A kétszáz huszár kihuzta magát s mint a nád, egyenesen üve a nyeregben, frontot képezve állt meg az előre értesített fejedelem sátora előtt.

Béri Balogh Ádám leugrott a lóról s kemény, katonás léptekkel — melyek mindegyikét egy-egy nyeregű csata öntudata vezérelte — járult a fejedelem elé.

— Nagyságos Fejedelem! — kezdte. — Kétszáz jó vitéz huszárral jöttem a németországi csataterokról, hogy karunkat a szegény haza oltárára felajánljuk. Fogadjon Nagyságod olyan szívesen, mint amily szívesen mi idejöttünk!

A fejedelem természetesen, hogy nagyon örült a vitéz, harcedzett huszároknak s megköszönve hazafiasságukat, azonnal két hónapért utalt ki nekik saját zsebéből s a pór, fegyvertelen seregéből kiegészítette őket ezerre.

Alig helyezkedtek el Béri Balogh Ádám emberei a táborban, az előőrsök jelentik, hogy két lovas közeledik. Csakhamar körülveszik őket s a fejedelem elé viszik.

TÁVIRATOK.

A kulturharc Franciaországban.

Páris, június 24. Hosszu és mozgalmas vita után, amelynek folyamán úgy a jobb, mint a baloldal szónokait zavarták beszédükben, a kamara 306 szavazattal 107 ellenében elfogadta a törvényjavaslatot a bizottságtól megállapított szövegben, mely szerint minden kongregacionalistát eltiltanak bármely községben vagy szomszédos községben való oktatástól, ahol valaha tanított, kivéve, ha igazolja, hogy szekularizálva van. Amidőn *Castelneau* képviselő ezen határozathoz beadott módosítását akarta megindokolni, a baloldal megakadályozta beszédében. Erre a jobboldal elhagyta a termet, azonban a szavazásra ismét visszatért. A jobboldal nyilatkozatot tett, amelyben a többség zsarnoksága ellen tiltakozik és reá hárítja a szabadság ellen elkövetett merényletekért való felelősséget. A kamara elfogadta *Leroy* képviselő egy módosítását, amely megállapítja, hogy azon kongregacionistáktól, akik elemi iskolákban tanítani akarnak, engedély felmutatását követeljük. Ezt a módosítást a törvénybe, mint második cikket foglalják. Ezután a kamara 129 szavazattal 66 ellenében elfogadta az egész törvényt, valamint 308 szavazattal 14 ellenében a *Buisson*tól indítványozott rezolúciót, amely szerint minden kongregáció feloszlatandó, mely harmadik személyek útján egy vagy több felosztott kongregációs intézetet újból létesít.

A törökországi mozgalmak.

Konstantinápoly, június 24. A portát figyelmeztették azon forgalomban levő hírekre, hogy a komiténak állítólag új terveik vannak és hogy Szalonikiben izgatott a hangulat. Az ezen ügyben tett kérdésre azt táviratozta a szalonikii váli, hogy ott is elterjedt a komitének Szaloniki ellen tervezett támadásának híre, mely azonban kevés hitelt érdemel. Azonban lehetséges, hogy ott megkísérlenek valamit, mely esetre megteszik a megfelelő óvintézkedéseket. *Hilmi basa* főfelügyelő intézkedett, hogy a hivatalos közegek ellen emelt minden panasznál azonnal megindítsák a vizsgálatot. A főfelügyelő kihirdette, hogy azok a lakosok, a

Az egyik fiatal császári tiszt, a másik a szolgálja volt.

— A fejedelem öngyűlöletével szeretnék beszélni! — szólt meg a tiszt.

— Itt vagyok! — felel Rákóczi.

— Nagyságos Fejedelem, én, amint látható is, császári tiszt voltam, de olyan események miatt, amelyeket nem akarok tudatni, ezredemet elhagytam. Kardomat felajánlom Nagyságodnak, nem fog bennem csalódnai; csak azt kérem, az okot, a mely miatt megszöktem, soha senki ne firtassa!

— Igérem, — volt a fejedelem válasza. — Hogy hívják őnt? kérdezte, érdeklél nézve az ifju, daliás szép tisztet.

— Ocskay László.

— Köszönöm, hogy közénk eljött — volt a fejedelem válasza.

Ocskayra bizott egy csapat lovas, akiket a tüzes, bátor és vitéz Ocskay pár hét alatt úgy begyakorolt, hogy a fejedelem alig ismert rájuk.

S ez a két szökött császári tiszt vezette be a kuruc-sereg győzelmeit, míg pár év alatt az osztrák seregek rémei lettek, a fejedelemnek pedig ügyes, vitéz brigadérosai.

A zavadkai táborból indult meg a nyolc évig tartó dicsőséges hadjárata a fejedelemnek s az alatt a nyolc esztendő alatt ez a két legelső katonatisztje csodáit mívelte a hősi tetteknek. Béri Balogh Ádám haláláig kitartott fejedelme mellett, de társa s a zavadkai tábor másik nevezetessége — Ocskay — áruó lett, hogy mint ilyen lelje meg a gyalázatban a halált, amely annyi véres harcban elkerülte.

lik a bizottságoktól kapott fegyvereket kiszolgáltatják, büntetlenek maradnak.

A nagy sztrájk Spanyolországban.

Barcelona, június 24. A sztrájkolók száma 30.000. A rendőrség többeket letartóztatott. A lóvasuti alkalmazottak általános sztrájkja várható.

Péter király Belgrádban.

(Az új király hazatérése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 24.

Ma vonult be az új szerb király a fővárosába, hogy elfoglalja őseinek vértől sokszorosan bemocskolt trónját. Hogy milyen külső fogadtatásban részesült, azt mindenki előre sejtette. A házak fel voltak lobogózva, a lakosság pedig lelkesen ordította a zsiviót. Azután ünnepiesen bevonult az új konakba, holnap beül a trónszékbe, talán trónfoglaló beszédet is mond. Azután Szerbia napirendre tér az események fölött, mintha semmi sem történt volna.

A mai ünnep harmóniáját csupán az zavarta, hogy a nagyhatalmak követői — az osztrák-magyart és az orosz kivéve — távol tartották magukat.

Péter király hazatéréseinek minket különösen érdeklő epizódja volt a fővároson történt átutazás. Ma hajnalban utazott át Budapesten. A két napi hosszúságú és fáradtságos utazás annyira erőt vett rajta, hogy a kimerültségtől még éjjel előtt mély álomba merült és nem is kelt fel a pályaudvaron egybegyűlt magyarországi hívei hangos zsivió kiáltásaira sem. Így aztán ezek élénk sajnálatára nem volt látható, ami különben némi elégedetlenséget is okozott.

A mai nap eseményéről tudósításaink a következők:

Péter király Kőbányán.

Késő délután jött tegnap értesítés, hogy Péter király vonata Bécs felől ma hajnalban 3 óra 29 perckor érkezik meg a kőbányai felső pályaudvarba, ahol 6 percig fog tartózkodni.

Az erre vonatkozó értesítést először a szerb főkonzulátus kapta, amely azonnal telefonice felkérte a rendőrséget, hogy a rend fentartására tegye meg a kellő intézkedést, mert előrelátható, hogy az egész budapesti szerb kolónia és sok kíváncsi is meg fog jelenni a pályaudvaron, hogy megláthassa az átutazó fejedelmet.

Rudnay Béla főkapitány *Balogh József* rendőrfelügyelőt és több detektivet rendelt ki a pályaudvarra, akik már 2 órakor megjelentek ottan. *Bogulya* rendőrfelügyelő Érsekújvárig utazott elébe a vonatnak, *Glón* rendőrfelügyelő pedig Rákospalotától kezdve kísérte azt.

Közvetlenül két óra után kocsin megérkeztek *Barlovác* György budapesti szerb főkonzul, *Ventrovics* konzul, *Pollák* és *Fopovics* alkonzulok és *Schwartz* Dragoman.

Barlovác, aki tartalékos szerb huszárszázados, katonai egyenruháját öltötte fel. Az alkonzulok diplomáciai egyenruhájukat viselték.

Közben a pályaudvar egyre népesedett és rövid idő múlva 150—200 szerb nemzetiségű fővárosi lakos várta a vonat megérkezését.

— Láthatjuk-e a királyt? — e kérdéssel ostromolták Barlovác főkonzult.

A főkonzul azonban nem tudott erre válaszolni.

— Bizony az oly kétséges, hogy magam sem tudom. Kaptam az éjjel a király kíséretétől sürgőnyt, melyben jelzik nekem, hogy a felséges ur későn tért pihenni és nagyon nehezen fog felkelni és megjelenni.

— Majd éltetjük és akkor csak felkel és fogadják szívélyes üdvözlésüket — mondogatták egymásnak a megjelentek, akiknek soraiban a szerb kolónia főbb tagjai voltak, többnyire kereskedők.

Egyik is, másik is jött valami újsággal.

— A király okvetlenül megjelenni, mert elhatározta, Budapesten viszonzni fogja a szerbek üdvözlését!

— A király alszik és nem fog egyáltalán mutatkozni, mert nagyon fáradt, a mi egy ötvenkilenc éves embernél nem is csoda!

Jött olyan is, aki ezt a hirt hozta:

— A király egyáltalán nem jön, mert Bécsből nem messze elakadt.

Lázás nyugtalansággal várták tehát a vonatot. Perc-perce után mult el, míg végre Balogh József rendőrfelügyelő 3 óra 32 perckor jelenti, hogy jön a vonat a negyedik sínparon.

Erre mindenki a vágány közelébe sietett és élénk zsvió kiáltással tört ki.

A király nem jelent meg.

A külön vonat, amelyet 297 számú mozdony vontatott, (ugyanaz a mozdony, amely királyunk vonatát is szokta hozni, hét első osztályú kocsiából állott. Az utolsó előtti, hálókocsiban tartózkodott a király.

A vonat megállt és egy darabig egészen tétlenül álltak a pályaudvaron megjelentek, lesve azt, hogy valaki lejön a vagonokról a király megbízásából. De nem jött senki.

Ekkor Barlovác főkonzul átvéve egy bokkrétát, melyet *Rapaics* kereskedő neje vitt ki, abba a kupéba lépett, ahol a király mellé rendelt *Kosztics* alezredes és *Gruics* százados fogadták és *Nenadovics*-hoz, a kabinet-iroda főnökéhez vezették, a ki tudtára adta neki, hogy a király nagyon fáradt és álmos, [nem lehet őt felkelteni, a miért is szives elnézést kért.

Eredetileg hat percig kellett volna a vonatnak megállnia, de az sokkal tovább tartott.

Mikor Barlovácz lelépett a vagonról és tudtára adta az egybegyűlteknek, hogy nem beszélhetett Péter királylyal, akkor még maradt egy kis reményük, hogy a folytonos zsviózással mégis arra bírják majd, hogy legalább egy pillanatra az ablaknál megjelenik.

A megállás éppen huszonegy percig tartott, de a király csak nem mutatkozott. Általános levertség és csüggedés lepett meg mindenkit, amikor a vonat elindult.

— Tehát hiába jöttünk ki, nem láttuk!

Péter király komája.

Barlováczal együtt ment ki egy *Raics* Lázár nevű szerb kereskedő, aki 1876. óta Kóbányán lakik. Raics neje született Zauper Paulina és Stefan nevű 8 és Stoján nevű 10 éves fiával jelent meg.

Raics, aki a fővárosban ismert nagykereskedő, komája I. Péter királynak. Karagyorgyevics Péter volt ugyanaz, aki két gyermekét keresztviza alá tartotta.

A két keresztviza, immár királyi keresztapjuk fogadására egy hatalmas, fehér virágokból álló bokkrétát hoztak magukkal, amit anyjuk akart átnyújtani a királynak. A bokréta gyönyörű, széles szerb nemzeti színű szalaggal volt díszítve, amelyen arany betűkkel ez állott: Paulina Raics.

Raics neje egy papírlapot szorongatott kezében, amelyen egy rövidke beszéd volt leírva. Ezt beanulta s el akarta mondani felséges rokonának.

Nagyon busult a házaspár, hogy a király nem jelent meg s szomorúan nézett a tovarogó vonat után.

A szerb küldöttségek.

A külön vonaton, amelyet *Kovács* József üzletvezető-igazgató vezetett, a királyon kívül az a küldöttség is utazott, amelyet *Velimirovics* szenátus elnök vezetésével küldtek Genfbe az uralkodóért.

Az első külön vonat után, amely 3 óra 54 perckor indult Belgrád felé, nemsokára egy második külön vonat érkezett 4 óra 10 perckor. Ezen a vonaton Belgrád város képviselőtestületének 55 tagja utazott haza Belgrádba.

Ez a küldöttség vasárnap este érkezett Bécsbe és ottan megvárta a Genfből érkező királyt. A küldöttséget *Stankovics* Nikola képviselőtestületi elnök vezette.

Zimonyban a király ezt a visszatérő küldöttséget megvárta és csak azután vonult be Belgrádba.

Az ut Belgrádba.

Ujvidékről táviratozzák: A pályaudvaron az átutazó Péter királyt ezeket számláló nép óriási lelkesedéssel fogadta. A különvonat tolatásánál a királyt vivő kocsi a szabad pályán előre került és a király fedetlen fővel, diszruhában jelent meg az ablaknál.

A rendőrség tartotta fenn a kordont, és miután a nép kíváncsian tódult a király felé, a király kérte a főkapitányt, hogy ereszsze a népet tömegesen a kocsizhoz. A nép lelkesen éljenzett és a zsvió-kiáltás csak akkor szűnt meg, mikor a vonat már messze hagyta a pályaudvart.

A bevonulás.

Belgrád, jun. 24. Az összes lapok hódolatelljes cikkeket írnak a királyról. Az idő hűvös és borongós. Nyolc óra tájban kezdenek az utcák élénkülni. A város díszítésén most folyik az utolsó munka. Kilenec óraker felvonulnak a csapatok, hogy sorfalat alkossanak. A gazdagon díszített pályaudvaron méltóságok gyűlnek össze. A perronon a kormány és a városi képviselőlet, a tényleges és szolgálaton kívüli tábornokok, a városi és várparancsnokság és egy díszszázad zenével foglalnak helyet.

Tíz óraker érkezett Belgrádba a különvonat, mely az új királyt hozta. Péter király a lakosság leglelkesebb ovációi között vonult be Szerbia fővárosába s az új konokban szállt meg, mely *Natalia* elköltözése óta lakatlan.

Ma történt meg tehát az első intim érintkezés a nép és a király között. A találkozást a legőszintébb öröm hatotta át, a harmóniát csak az zavarta meg, hogy a diplomáciai kar a magyar-osztrák és az orosz nagykövetek kivételével az ünneptől távoltartotta magát.

A pályaudvaron a király fogadására megjelentek *Avakumovics* miniszterelnök, a kormány tagjainak vezetője, *Innocent*

metropolita teljes egyházi ornátusban, a tábornokok *Misics* alezredes, térparancsnokkal élükön, végül a testületek zászlóik alatt és zenekarokkal.

A vasuti sinek mellett katonazenekarok állanak s ezek a szerb himnuszszal fogadják a királyt hozó vonatot. Mikor a gőzös a szerb területre ért, Belgrádban megszólaltak az ágyulövések s szünet nélkül tartott a lövöldözés addig, míg Péter király a székesegyházba ért.

A király *Avakumovics* miniszterelnök karján lépett le a vasuti kocsiból, tábornoki egyenruhába volt öltözve s gyermekei követték lépteit.

Belgrád alpolgármestere a keleti görögök szokása szerint *ezüst tálcán kenyéret és só* nyújtott a királynak, kit az egybegyűltek jelenlétében a miniszterelnök beszéddel üdvözölt. I. Péter válaszában azt fogadta, hogy uralkodása alatt *legfőbb igyekezete lesz népe szeretetét megnyerni*. A polgárság nevében *Pavlovics* nagykereskedő üdvözölte az uralkodót.

A pályaudvar szalonjában várták a királyt: a miniszterek családjai, dr. *Dumba* és *Carikov* magyar-osztrák és orosz követek a követségek személyzetével, az államtanács elnöke, az itt időző szerb követek, a semmitőszék elnöke, a tudományos akadémia elnöke és a főiskolai rektor. *Carikov* orosz követet a pályaudvari szalon küszöbén mutatta be *Avakumovics* miniszterelnök Péter királynak. Ezután *Carikov* *Dumba* magyar-osztrák követet mutatta be a királynak. Ezen uton jutott dr. *Dumba* a jelenlegi kormány tagjaival, a kikkel eddig még összeköttetésbe nem lépett, érintkezésbe.

Impozáns volt az új király bevonulása a székesegyházba. Óriási, szüntelenül zsviózó néptömeg állt sorfalat az uton, amelyen a négyfogatu díszhintó elhaladt. A király *Avakumovics* jobbán ült, kocsijukat elől és hátul egy-egy félszázad lovas testőr kísérte. A király utközben katonásan fogadta és köszönte az ovációt.

A székesegyházban hálaadó istentisztelet volt, ennek befejeztével pedig harminc teritékű lakoma a konokban. Ma este fáklásmenet volt az új király tiszteletére.

Holnap délelőtt Péter király leteszi a királyi esküt a szkupstina előtt, ezután pedig beszédet mond, melyben hangsúlyozni fogja azt, hogy minden állammal a legjobb barátságot akarja fenntartani.

Gyerünk haza . . .

A genfi pályaudvarban ezek voltak Péter király utolsó szavai:

— Tehát gyerünk haza . . . Itt az idő! . . .

Ami az időt illeti, ő felségének valóban igaza van: negyven esztendő száműzetés ért véget azonban a pillanatban, amikor a különvonat mozdonya nagyot füttyült és megindult. A „haza”, valljuk be, már kevésbé cseng jól . . . negyven esztendő trónpedés közben sokat vesztetett vonzó varázsából. Őszintén szólva, a király öröme e távozáskor s az egész kíséret mánora, a kövér és teljesen ceremóniatlan *Nenadovics* titkár, ez az egész szláv handabandázás a különvonat mentén kissé ellenszenves volt, sőt értelmetlen a bölcs és raffináltabb lelkű szemlélő előtt. Értelmetlen és érthetetlen, micsoda öröm lehet abban Belgrádba menni ama csodás város után, amelyet a legkiválóbb költői képzelet, a Voltaire kvintesszenciás agyveleje és a *Dumas* triple sec elméje egyszer

svájci Velencének, másszor tóparti Nápolynak nevez.

A pályaudvaron hemzsegett a sok szerb. A had- és szárnysegédek s a többi katonatiszt egyenruhában volt látható a király körül. A képviselők s egynémely szerb parasztok nemzeti viseletben roppant mulatságosak voltak. Egy-kettő közülök egy 3-ik osztályú kocsi szállítás, mely árván sulyosodik a különvonalat szomszédságában, a párhuzamos sinen. Haj, a szokás! Ugy kell megértetni velök, hogy ők is a bársonypárnás vonaton utaznak a többiekkel.

Itt volt Stanoevics Aza, a szkupstina elnöke, nyomdász és hajdan halálraítelt férfiú és a közelében, többé-kevésbé zordonan és olyan fantasztikus utazóruhákban, hogy az ember önkénytelen a vészjelzőre gondol: Szimics György, aki Péter király nővérét bírta feleségül, Nikolics Andra, aki párisi szerb miniszter korában a Duvalhoz járt ebédelni, amíg egy anarkista, még e hiányos táplálkozást is megirigyelve, beléje nem szurt, s itt volt Ribarac Sloján, vad forradalmár és az Obrenovics dinasztia emlékének, aminthogy egyébről már nem lehet szó, esküdt ellensége.

Egy államférfiut megkérdezett egy újságíró:

— Vajjon mi lesz azokkal, kik a merényletben résztvettek?

— Hogy mi lesz velök! — válaszol a szerb államférfiú — hát csak legyen ön egészen nyugodt, semmiféle büntetésben nem lesz részök. Mindössze: nem lesznek kitüntetve.

Nem lesznek kitüntetve! Micsoda imádat ország, ahol ezt külön ki kell jelenteni!

A tüzérszárnya — Aradé.

(A hadtestparancsnokság átirata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Arad városa, úgy látszik, mégis megkapja a tüzérszárnyát. Maga a temesvári hadtestparancsnokság cáfolja meg az ezzel ellenkező híreket abban az átiratban, a melyet Szeged tanácsához intézett.

A mikor az aradi tüzérszárnyáról szóló hírek, illetve a temesvári hadtestparancsnokságnak erre vonatkozó leirata a lapokban megjelent, a szegedi tanács átirat Temesvárra a hadtestparancsnoksághoz: megfelelnek-e ezek a cikkek a valóságnak s ha igen, mennyiben érintik e tények Szegednek királyi szóval is megerősített igényét a tüzérséghez.

A hadtestparancsnokság válasza már ma megérkezett a tanácshoz s az tetszik ki belőle, hogy Arad tényleg kombinációba van véve, még pedig első helyen, mert rendelkezik a szükséges előfeltételekkel, legelső sorban megfelelő tereppel.

A hadtestparancsnokságnak Szegedhez intézett átirata a következőképp szól:

Cs. és kir. VII. hadtestparancsnokság.

Szeged sz. kir. város tek. tanácsának.

Folyó 1903. évi június hó 3-án kelt becses átiratára hivatalos tisztelettel értesítjük, hogy egy tüzér-csapatot elhelyezési helyének kijelölésére nézve első sorban a többi helyi helyi csapatok nagysága és összeállítása, továbbá egy megfelelő gyakorlóterep létezése veendő tekintetbe.

Arad városánál ezen előfeltételek megvannak, mivel itt nemcsak magának a városnak a közös hadsereg és a m. kir. honvédség gyalogsági és lovassági osztályaitól összeállított nagyobb helyi erőse, továbbá a Kis-Szent-Miklósa elhelyezett lovagló ütegosztály közelsége mozdítja elő az egyesült fegyvernemekkel és nagyobb tüzérestekkel való gyakorlatokat, hanem a terepnek a tüzérszár-

patok kiképzésére nézve megkívántató hegyes völgyes volta is megvan, különösen a déli és délkeleti irányban.

Ezen körülménynél fogva a hadtestparancsnokság puhatolozásainak egy tüzérestnek jövő elhelyezése iránt Arad városára is ki kellett terjeszkednie.

Megjegyezzük, hogy több város is folyamodott egy tüzérezred elhelyezése iránt, köztük olyanok is, melyeknél a gyakorló terek előnyei részben kitünő módon megvoltak, melyeknél azonban a helyőrség összeállítása tekintetében az előfeltételek nem állanak fel.

Különben a kérdés az előzetes tanulmányok stádiumában van, — a hadtestparancsnokság a célirányos adatokat összegyűjti és a vonatkozó ügyiratok terjeszti fel a közös hadügyminiszteriumnak döntés végett.

A tekintetes tanács ez ügyben a hadtestparancsnokság részéről nem kerestetett meg, mivel a tekintetes tanács egy legfelsőbb helyen felterjesztett és jelenleg a hadügyminiszteriumnál elfekvő udvari folyamodványal ezen kérdésben már amugy is állást foglalt.

Temesvár, 1903. évi június 18-án.

Weiss, altábornagy.

Ez az átirat tehát annyit jelent, hogy miután Aradot a hadtest városai közül a legalkalmasabbnak találták, Arad a kaszárnyát meg is kapja.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Milliók a hó alatt, operetta.
Péntek: Szökött katoná, népszínmű.
Szombat: Mikádó, operetta.
Vasárnap: Délután: Kis Kohn és Nagy Kohn, bohózat. Este: Mikádó, operetta.

Milliók a hó alatt.

— Bemutató előadás. —

Angol regényből merítette Bálint Dezső színművének tárgyát. A regényekből készült színműveknek nincs jó hírük, még azoknak sem, melyek Jókainak, Ohnetnek hírneves regényeiből készültek. Bálint Dezső azonban szecesszionista ezen a téren; az ő ambícióját nem elégitette ki a regényből való színműgyártás, hanem egy lépéssel tovább ment, ő még zenét is csináltatott a darabjához, kuplékat, táncot, karéneket szőtt bele és megteremtette azt az abszurd ideát, melyet a színlap „énekes színmű”-nek nevez. Az egyszeri ember úgy elmélkedett, hogy a csokoládé kitünő, a feghagyma is kitünő; milyen kitünő lehet a csokoládé feghagymával! Így vagyunk mi a „Milliók a hó alatt” című színművel is és Bálint is úgy gondolkozhatott, hogy a színmű kitünő, a muzsika is kitünő, milyen kitünő lehet a színmű muzsikával!

A közönség azonban már eleve nem osztotta a szerző felfogását és távol tartotta magát a színlaptól úgy, hogy a nézőtérén végignézve azt kellett hinnünk, hogy nem a milliók, hanem a közönség volt valahol az éjszaki sarkon a hó alatt.

A szereplők sok ambícióval fáradoztak azon, hogy a darabot érvényre juttassák, de bizony nem rajtuk mult, hogy ez nem sikerült. Különösen kedves volt Róza Lili, ki mint chasonette remek táncukléival sok tapsot aratott. A detektív felügyelő (B.-Szabó), a betörők (Könyves, Somlay és Sarkadi) és környezetük nem érettek a kriminális eljárásra és ez a legmegfelelőbb dicséret reájuk nézve.

Carolus.

* Mikádó. Ma délután tartották meg a nyári színházban a Mikádó diszlet- és jelmez-próbáját. Holnap még egész délelőtt a darabot foglalkozik a társulat énekes személyzete és a főpróbát szombaton délelőtt fogják megtartani.

* Szökött katoná. A nyári szezonban pénteken lesz az első népszínmű előadás, mely alkalommal Szigligeti rég adott népszínművet, a Szökött katoná kerül színre. A főszerepeket játszókat: Békessy Gyula és Karácsonyi Mariska, Polgár, Sarkadi, Fűredi, Follinusz és B. Szabó.

* Kis Kohn. Az elmúlt téli idény délutáni közönségének sok mulatságos órát szerzett Kis Kohn kerül színre vasárnap délután a régi szereposztásban, azaz Pajor Agnessel, Sarkadi-val és Fűredi-vel a főszerepekben. Sarkadi új kuplékat énekel.

* A Nemzeti Színház a vidéki színészetért. Hogy mennyire szívén viseli Somló Sándor a vidéki színészet sorsát, azt már eddig ismert ténykedéseivel bebizonyította, hiszen épen most adott alkalmat arra, hogy a vidék legjobb színészei bemutathassák a Nemzeti Színházban tehetségük fejlődését. A jövőre nézve az terve Somlónak, hogy minden új darabot azzal a kikötéssel fog a Nemzeti Színház megvásárolni, hogy annak előadási joga a vidéki színigazgatók részére ingyen legyen átengedhető. E kedvezmény révén a vidéki színigazgatók kétségtelenül több drámai előadást fognak felvenni repertoírjukba. Ezenfelül a Nemzeti Színház tagjait és növendékeit is sűrűn óhajtja Somló Sándor vendégszerepeltetni, természetesen díjtalanul a vidéki színházokon.

A katonai javaslatok

visszavonása.

(Khuen-Héderváry megegyezése az ellenzékkel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

A mai nap eseménye a politikában az a megegyezés, mely a függetlenségi párt és Khuen-Héderváry között létrejött, s a melynek értelmében az obstrukciónak vége szakad. A bán lemond a katonai követelésekről, a függetlenségi párt pedig nem gördít akadályokat az indemnitás és a többi szönyegen levő javaslat elé, megjegyezvén, hogy a nemzeti aspirációkról azért nem mond le.

Hogy ezzel azután megoldódnak-e az összes bonyodalmak, s a várva-várt béke lesz ur a válság felett, az még a jövő kérdése.

A legújabb eseményekről tudósításunk a következő:

Kiegyezés a függetlenségi párttal.

A bán levélben értesítette Kossuth Ferencet, hogy felsőbb helyről megkapta a kívánt utasításokat és hogy ma reggel 9 órakor ismét ott lesz Kossuth lakásán, ahová a többi urakat is kéri. A mondott időre össze is gyűltek az intéző-bizottság tagjai, névszerint: Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Barabás Béla dr., Toth János, Polónyi Géza, Juszt Gyula, Komjáthy Béla és Barta Odön. A bán néhány perccel kilenc óra után megérkezett és nyomban hozzáfogtak a tárgyaláshoz.

Első sorban kijelentette a bán, hogy most már hozzájárul Kossuth Ferenc határozati javaslatához és elejti az újoncjutalék emelésének minden közvetett és közvetlen formáját.

— Ime — mondá a bán — rövid vagyok, de eredményt hozok.

A továbbiak során kifejtette, hogy a katonai körök ugyan mulhatlanul szükségesnek tartják az 5900 legényt a tarackokhoz, de mivel meggyőződött, hogy a tarackok csakugyan nem készek, a béke érdekében eláll ettől a követeléستől.

Eljti a 16.000 póttartalékos követeléseit is, mert főterekvése a belbéke helyreállítása és nem akarja, hogy katonai kérdések miatt az ország továbbra is bajban maradjon. Egyedül a rendezés utjoncozásai lét-szám akadálytalan megszavazását kéri.

Polónyi Géza erre kijelenti, hogy ő örömmel látja ezt a fordulatot, de előre is bejelenti, hogy a nemzeti követelésektől a párt nem fog elállani; ezeket minden alkalommal nemcsak hangoztatni, de a rendelkezésére álló minden eszközzel sürgetni és remélhetőleg kivívni is fogja. Nem szeretné ha a bán talán azt hinné, hogy ő itten paktumot köt, melylyel a függetlenségi párt lemond a nemzeti követelésekről. Ilyen obligót nem vállal senki.

A bán erre kijelentette, hogy ő nem is kíván semmiféle obligót és nem is úgy tekinti, mintha paktumot kötött volna; ő nem is köt paktumot, hanem egyszerűen mint férfi beszél a férfiakhoz és amint magáról tudja, úgy hiszi és tudja az ellenzékéről is, hogy ők ok nélkül nem fognak akadályokat gördíteni a kormányzás és a közigazgatás rendes menete elé.

Tóth János felemlíti, hogy nem volna helyes, ha aratás idején ujoncoznának.

A bán azt válaszolja, hogy erre már gondolt és az ujoncozást csak aratás után fogják tartani; hajlandó ezt az ujoncozási tervbe is belevenni. Ezután újból elmondja, hogy ő szigorúan szabadelvű és demokratikus alapon akar kormányozni, hogy soha semmiféle erőszakra nem fog vetemedni és mihelyt azt látná, hogy az erőszak terére akarnak szorítani, rögtön visszavonulna.

Ez alapon állva, nem is fogja a Házat feloszlatni, még arra az esetre sem, ha a véderőjavaslattal vagy későbbi katonai követelésekkel baj volna; nem kíván házfelosztás árán semmit sem erőszakolni; a házszabályokat nem kívánja szigorítani; a klotür behozatalára nem is gondol; a választások tisztaságát respektálni fogja és igyekezik ezen a téren azt, amit Széll megkezdett, még fejleszteni; gondja lesz a közélet és a közigazgatás purifikációjának folytatása. Szóval: mindent el fog követni, hogy az országnak legyen becsületes, tiszta, szabadelvű, demokratikus, parlamentáris, alkotmányos és békés fejlődése.

Kossuth Ferenc köszönetet mondott a bánnak, hogy akadt valahára kabinetalakítással megbízott államférfiu, aki közvetlenül az ellenzékkel érintkezett. Ő felsége meg lehet győződve, hogy ennek a közvetlen érintkezésnek csak áldásos következményei lehetnek.

A bán ugyanebben a nézetben van. Arra még nem tud felvilágosítást adni, hogy kikből fogja kabinetjét alakítani, mert kabinetalakításra még megbízása nincs. Bevárja a függetlenségi párt ma esti értekezletét és csak azután megy fel Bécsbe, hogy a továbbiak iránt felhatalmazást kapjon.

Az értekezlet függetlenségi tagjai nem az értekezleten hivatalos formában, hanem magánbeszélgetésben kifejtették a bán előtt, hogy üdvös volna, ha Fejérváry Géza báró az új kabinetnek nem volna tagja és kérdezték egyszersmind, hogy nem vállalt-e ez irányban előzetes kötelezettséget. Mire a bán azt felelte, hogy

ő kabinetet még nem alakít és csak annyit mondhat, hogy még senkinek egyetlen tárcát sem kötött le.

A bán, mielőtt Kossuth lakására ment, Szederkényi Nándornak levéلبeli értesítést küldött és meglátogatta Tissa István grófot, akivel egy óránál tovább tárgyalt.

A képviselőház holnapi ülése.

Ma délelőttre Apponyi Albert gróf házelnök pártközi értekezletet hívott egybe a holnapi képviselőházi ülés formalitásainak megbeszélése végett. A holnapi ülést tudvalevően husz függetlenségi képviselő kérésére hívták egybe s tárgya a függetlenségieknek ama panaszos felirata, hogy a király nem magyar fővárosában s nem tisztán magyar tanácsosok meghallgatásával intézi a válságot. Minthogy ily módon összehívott ülésre precedens még nem volt, sok kétség várt előzetes elosztatásra. Így a többi közt az is, hogy a lemondott minisztérium a kormány jogait és kötelességeit teljesítheti-e?

Apponyi Albert gróf kénytelen volt már tegnap elutazni s így a pártközi értekezlet vezetésével Tallián Béla alelnököt bizta meg. Apponyi a függetlenségi beadványát indítványnak tekintette, melynek megokolására hatánap kitűzendő, illetőleg mely esetleg rögtön is megokolható; de ez esetben is a házszabályok értelmében csak négyen szólhatnak hozzá.

E körül vitakozott a mai értekezlet is, melyhez minden pártból való képviselőket meghívott az elnökség s melyre meghívta Széll Kálmánt is. Széll Kálmán azonban nem jelent meg. Nem jöttek el Zichy János gróf és Zboray Miklós, a néppárt tagjai s a néppártot az értekezleten Rakovszky István képviselte.

Az értekezleten a következők jelentek meg: Podmaniczky Frigyes báró, Andrássy Gyula gróf, Hieronymi Károly, Szentiványi Arpad, Szederkényi Nándor, Rakovszky István, Holló Lajos, Kossuth Ferenc, Tóth János, Polónyi Géza és Barabás Béla dr. Tallián Béla tizenegy órakor nyitotta meg az értekezletet a nagy elnöki fogadó teremben. Előadta, hogy a függetlenségi kérvénye, melynek alapján a holnapi ülést egybehívták, a házszabályok szelleme szerint napirend-indítványnak lesz tekintendő, melyhez tehát csak négyen szólhatnak hozzá.

A függetlenségi képviselők Kossuth Ferencel az élükön, ezzel szemben annak a felfogásnak adtak kifejezést, hogy a függetlenségieknek ez a kérvénye maga a napirend s így korlátlan számban szólhatnak ehhez hozzá.

A két felfogás körül indult meg a vita az értekezleten. A vita igen élénk volt és az értekezlet minden tagja résztvett benne.

Az elnökség ama felfogásának is kifejezést adott, hogy nem szabad precedenst alkothatni arra, hogy a Ház határozata felülbíráható, mert a holnapi ülésnek olyan jellege van, mintha felülbírálná a Háznak ama határozatát, amelylyel üléseit elnapolta.

Az ellenzék erre azzal felelt, hogy hiszen maga a házszabályoknak ama rendelkezése, mely szerint huszan az ülés összehívását kérhetik, ez maga dönti meg ezt az okoskodást.

Az értekezleten egyöntetű megállapodásokra nem jutottak. Az elnökség is

megmaradt a maga álláspontján, hogy csak négyen szólhatnak majd. S az ellenzék is megmaradt amellett, hogy nem engedi a szólásszabadságot korlátozni. De a pártok hangulatából kitűnt, hogy a holnapi ülés simán fog lefolyni.

Az értekezlet déli negyed egy órakor ért véget.

A függetlenségi párt értekezlete.

A függetlenségi párt ma esti értekezletén egyhangulag elfogadta a kiküldöttek előterjesztését, mely a párt és Khuen-Héderváry gróf között létrejött megegyezésre vonatkozik. Kimondta a párt, hogy többször említett határozati javaslata alapján fenntartja az akció jogát arra az időre, amikor a katonai követelésekről később szó lesz.

A bán ma este fölutazott Bécsbe. Azt hiszik, hogy e hét végéig a kabinetalakítás is megtörténik.

A Szederkényi-párt még nem nyilatkozott a bán ajánlataira, de valószínű, hogy ez a párt is felhagy az ellenállással.

Khuen-Héderváry gróf ma este a Nemzeti Kaszinóban Kossuth Ferenc útján értesült a függetlenségi konferenciájának eredményéről. A bán ma éjjel Bécsbe utazott, s a király valószínűleg holnap délelőtt fogadja őt kihallgatáson, s estére visszaérkezik Budapestre.

Román hangok a válságról.

Az aradi *Triuna Poporului* a Széll-kormány bucsuztatójában kiemeli, hogy a volt kormány alatt a román sajtó a legnagyobb üldözéseknek volt kitéve, mert a milyen tulengedékeny volt a magyar ellenzékkel szemben, oly kiméletlen volt az összes nemzetiségekkel szemben. A románok tehát nem sajnálják távozását, mert álcázott ellenség volt, a ki mindig veszedelmesebb a brutális ellenségnél. Bűnül rója fel az aradi püspöki székek késedelmes betöltését. A mi pedig a románokat illeti, a jövő kormánynak lesz alkalma meggyőződni arról, hogy a románok ellen kormányozni nem azt jelenti, hogy a magyar faj megerősödik, mert végeredményben nem az következik be, hanem azon alapnak megrázkodtatása fog bekövetkezni, a melyen a magyar állam fennáll. Különbön a legközelebbi választásoknál azt helyezi kilátásba, hogy a románok sarokba szorítják majd a sovínistákat, mert érvényesíteni fogják szavazati jogukat és román képviselőket küldenek majd a parlamentbe.

A budapesti *Adeverul* című lap, a „magyar kormányválság”-ról írván azt mondja, hogy Széll Kálmán csak azért bukott meg, mert nagyon exponálta magát a Habsburgokért. A Bánffy alatt türehetlenné vált sovínizmust Széllnek sikerült eleintén medrébe visszazorítani. mindazonáltal a nemzetiségek nem élveztek több szabadságot Széll alatt, mint Bánffy idejében. Kormányzásának vége felé Széll ismét szabadjára eresztette a sovínistákat. Arra számított, hogy elvesztett tekintélyét ezáltal majd visszaszerzi, de mint Bánffy, ő is csalódott számításában. Széll Bánffy nyomdokaiban járt. Az erőszakos sovínizmus politikáját felváltotta a mérsékeltebb [sovínizmus politikája. Mi fog következni ezután, az a jövő titka. Széll és Bánffy bukásából azt a tanulságot meríthetjük, hogy tisztán erőszakos intézkedésekkel még Magyarországon sem lehet sokáig kormányozni.

MULATSÁGOK.

(=) Érettek bálja. Az aradi főgimnázium érettségét tett növendékei ma este a Baross-parki kioszkban sikerült táncmulatságot rendeztek, melyen, tekintve, hogy a rendezők mindannyian most élvezik először a korlátlan arany szabadságot, jókedv és kedélyes hangulat uralkodott mindvégig. A táncmulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Özv. Argyelán Mária, özv. Balázs Istvánné, br. Bedeus Károlyné, özv. Flam Lipótné, Hendrey Pálné, Kovács János alezredésné, Leopold Adolfné, Páffy Sándorné, Pénzes Akosné, Schiffer Miklósné, Szentiványi Sándorné.

Leányok: Argyelán Hajnalka és Mariska, Balázs Irénke, br. Bedeus nővérek, Ebeczky Gabriella, Flam Józsa, Hendrey Ilonka, Kadas Aranka, Kovács Margit, Páffy Margit, Pénzes Szeréna, Schiffer nővérek, Szentiványi nővérek, Zádor Erzsé.

Királysértéssel vádolt írók.

(Kadosa Marcell és Thury Zoltán az esküdtszék előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

Királysértéssel vádolva áll ma az esküdtszék előtt Kadosa Marcell, a fiatal publicista gardának egy szellemes harcosa. Ugyancsak királysértés miatt kerül holnap az esküdtszék elé Thury Zoltán, a neves novellairó. Mind a ketten az *Új Szécsad* hetilapba írták meg inkriminált kritikájukat a király személyéről.

Kadosa Marcell többek között a következőket írta:

„Pszt! Ne lármázzatok, legyetek csendesen, nem látjátok; a király haragszik. Hagyasson el a hőstenor a magy. kir. Operaházban és némuljon el a hegedű az öreg Rác Pál 36-ik fiának kezében! Hát van kedvetek mulatni, amikor a király haragszik?

De a jó, öreg királyunk — azt zokogják — haragszik. Mi lesz velünk, ha a király nem jön Budavarába? Rettenetes elgondolni, hogy a Mücsarnokot nem fogja meglátogatni a király és nem fog sikerült kritikákat mondani a festményekre.

Iszonyu, hogy nem látogat el az Operaházba, minélfogva egyetlenegyszer sem rekesztik el a kocsiközlekedést az Andrásy-uton. Borzasztó, hogy nem lesznek udvari bálók és mi nem állhatjuk végig az utastet, hogy igaz gönyörűséggel szemléljük a Budára robogó notabilitások fényes díszmargarjait. Senkit, ah senkit sem fog megszólításával kitüntetni ő Felsőge és az örök titokzatosság homályában fog maradni, hogy milyen volt a termés? Sehová sem fog egyrészt fejedelmi pontossággal, másrészt Paar és Umpaar, akarom mondani Paar és Unfrass, jobban mondva Paar és Bolfrass utakkal megérkezni, és ruganyos léptekkel föl-sietni a lépcsőkön. A fejedelmi kegy sugara nem fognak rendjelet varázsolni annyi bánatos honfi kebelre; sivár, kutya demokraciában fogjuk végig kuporogni az életet.

A bíróság a tárgyalást csak tíz órakor kezdte meg, mert a vádlott és a védő későn jelentek meg. Az ügy iránt nagy érdeklődés nyilvánult. Az esküdtszéki termet teljesen megtöltötte a nagyrészt jogászokból álló hallgatóság. A tárgyaláson Zsitvay Leo kuriai bíró elnökölt; a közvédat dr. Geguss. Gusztáv királyi főügyész helyettes képviselte, a védelmet pedig Eötvös Károly országgyűlési képviselő látta el.

Az elnök mindenekelőtt a személyi adatokra hallgatta ki a vádlottat. Kadosa az álta-

lános kérdésekre kijelenti, hogy 29 éves, izraelita vallású, nőtlen, ügyvédjelölt, Eötvös Károly irodájában dolgozik, vagyona nincs, büntetve nem volt.

Ezután az esküdtszék sorsolták ki. A tizedik névnel azonban megakadt a sorsolás, mert kiderült, hogy az urnába véletlenül két esküdt neve nem került bele.

Az elnök megkérdi a felektől, van-e valami észrevételük.

Eötvös kijelenti, hogy ő elfogadja az esküdtszék sorsolását, úgy amint megalakul.

Dr. Geguss: Én a sorsolást szabálytalannak találom, ezért nem fogadom el.

Zsitvay: Tessék indítványt tenni a reperálásra!

Geguss: Kérnem kell, hogy a bíróság kezdje újra a sorsolást.

Eötvös: Ha muszáj, hát muszáj! (Élénk derűtlenség.)

Az elnök elrendeli az új sorsolást, ismerteti a vadírat rendelkezés részét és az inkriminált részleteket.

A vádlott kijelenti, hogy megértette a vadíratot, bűnösnek nem érzi magát. A cikk nem a király ellen íródott, hanem abban az időben történt, hogy részleges kabinetválság volt a király nem Budapestről intézte az ország dolgát, hanem Bécsből, oda citálta a minisztereket — mint rendesen. Ugyanakkor leplezték le Kolozsvárott Mátyás király szobrát és ott sem jelent meg. Ebből az alkalomból egyes lapok vezércikkben könyeztek, könyörögtek, bocsánatot kértek a királynak. Ezt helytelenítette, elítélte, alkotmányellenes tenornak találta és cikke nem a királynak, hanem ezeknek az alázatosan meghunyászkodó és esdeklő lapoknak szólt. Elismeri a szerzőséget és a felelősséget elvállalja.

Felolvassák a cikket egész terjedelmében s azután bizonyítási eljárás következett.

A bíróság a következő kérdést intézte az esküdtekhez: Bűnös-e Kadosa Marcell a király személye ellen elkövetett sértésben?

A főügyész helyettes kéri az esküdteket, mondják ki, hogy a vádlott vétkes, mert cikkében a guny nyilával, lealacsonyító frivolsággal és olyan tenorban szól a királyról, amelynek minden sorában tiszteletlenség és sértés van.

Eötvös Károly védő igazat ad az ügyésznek abban, hogy a cikk gunyol, vág és bánt, de nem a királyt, hanem azokat a közéletben szereplő férfiakat, akik nyöszörögnek, esdekelnek és minden erényt, polgári becsületet a király kegyétől tesznek függővé.

Kadosa Marcell kijelenti, hogy a leghivatottabb annak eldöntésére, vajon volt-e szándékában a királyt sérteni. Ez eszé ágában sem volt, mert jól tudja, hogy a királysértésnek legfőleg az az eredménye, hogy az embert becsukják.

Az esküdtek ezután visszavonultak tanácskozni.

Rövid tanácskozás után Schneider Béla dr., az esküdtek főnöke, kihirdette az esküdtek verdiktjét, amely szerint a vádlott a királysértésben nem vétkes. A bíróság ennek alapján fölmélt ítéletet hozott, amely, miután az ügyész is megnyugodott, jogerőssé lett.

SPORT.

+ A magyar kerékpáros Derby, mely július 5-én kerül Budapesten eldöntésre, a már eddig beérkezett nevezések után ítélve, az idény legérdekesebb versenye lesz. E versenyben a régi versenyző gárda is képviselve lesz, így Greiner Frigyes hosszú időn át volt hazai legjobb versenyzőnk, Beimler Ede és Katzer Odön bajnokok fognak indulni. Kivülök jelenlegi jó ver-

senyzőnk tejes számban, köztük Frisch, Bihary, Herczeg, Löwy, Püspöki, Posztóri stb. fognak résztvenni. A többi versenyszámokban is igen nagyszámu versenyző áll starthoz. A 25 kilométeres versenyben kitűnő és gyors motorok fognak vezetésül szolgálni. Ezen versenyben a jelenleg Bécsben tartózkodó és ottani legjobb versenyző, Papp Gyula is indulni fog, akinek vezetésül három motor áll rendelkezésre. Érdekesnek ígérkezik a motorverseny is, melyben hazai gyártmányu motorok veszik fel a versenyt a külföldiekkel.

A felsőbb leányiskola elhelyezése.

(A siketnéma iskola-igazgató beadványa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A felsőbb leányiskola épülete ügyében újabb beadvány érkezett a tanácshoz. A legutóbbi közgyűlés, amint ismerte es, Somogyi Gyula dr., a felsőbb leányiskola igazgatójának beadványára azt határozta, hogy a felsőbb leányiskola a jelenlegi siketnéma iskola épületében kapjen otthont, a siketnéma iskola részére pedig új épület emeltessek.

A közgyűlés ezen határozata ellen Eliás Jakab, a siketnéma iskola igazgatója beadványt intézett a tanácshoz. Kötelességének tartja — ugymond — emlékeztetni a tanácsot, hogy a siketnéma iskola eredetileg földszintes épület volt; mikor tervbe vették, hogy emeletet emelnek fölébe, az építész csak úgy ment be, hogy megnyugtatót kapott, miszerint az épület falai nem fognak nagyobb terhet viselni, mint egy rendes lakóháznál, miután a siketnéma-iskola egy-egy osztályában nincs több 11—12 tanulóval.

Ha azonban — mondja Eliás — a felsőbb leányiskola egy-egy osztályába 60—70 tanuló fog járni, ebből esetleg oly veszedelem származhatik, amelyre, mint ember, jónak látja figyelmeztetni a tanácsot.

A tanács a beadványt véleményes jelentés végett kiadta a mérnöki hivatalnak.

A tanácsnak, amint értesülünk, az volt a terve, hogy a siketnéma iskolát valamelyik külvárosba építsék; ebbe azonban a kormány, a melynek, minthogy a siketnéma iskola kiadásainak egy részét az állam fedezi, alig fog beleegyezni.

Ujabbán az a terv is fölmerült, hogy a felsőbb leányiskola részére a város esetleg a Maros-parton emeljen épületet. Ott van a liceum, a fa- és fémpariskola, a tanítóképző épülete a feljebb a kereskedelmi akadémia és a polgári leányiskola, úgy, hogy ez a rész idővel egész az iskola-negyede lehetne a városnak. Mindezekről akkor fog tanácskozni a tanács, ha a főmérnöknek fönnebb említett jelentése meglesz.

TANÜGY.

— Vizsgálatok a felsőbb leányiskolában. Az Aradvárosa által segélyezett magán felsőbb leányiskolában (Hasszinger Rákóczi utca) a nyilvános vizsgálatot Berecz Antal m. kir. miniszteri biztos elnöklése alatt f. hó 27-én, szombaton délelőtt 10 órakor (első osztály) és délután 3 órakor (második osztály) lesznek. Az ötödik és hatodik osztálybeli magánvizsgálatokat eme vizsgálatok előtt és után tartják. A nyilvános vizsgálatokra a szülőket és a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

(—) Vizsgák Ujaradon. Az ujaradi népiskolában az évrő-vizsgálatokat f. hó 21—26 ig tartják meg Kristofcsák Gyula apát-plébános elnöklése mellett. A kereskedő tanonc iskola évrő-vizsgálata f. hó 19-én tartatott meg ugyancsak Kristofcsák Gyula iskolaszéki elnök és Hackel Gyula felügyelő-bizottsági elnök jelenlétében.

Motoros-közlekedés a körösvölgyi vonalon.

(Az első menetrend.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Az Aradi és csanádi egyesült vasutak, mint ismeretes, július hó 1-től Aradról Pankotára, továbbá Aradról Kisjenő-Erdőhegyre motoros vasutközlekedést létesít. Az új közlekedési vonalak menetrendjét most adta ki a vasut igazgatósága.

A motorkocsi, mely csak személyszállításra van berendezve, első és harmadik osztályra van osztva. Az aradi végállomásra nem a Szabadság-téren lesz, mint az arad—mezőhegyesi motorosé, hanem a pályaudvaron. Uj-Szt.-Annáig egy vonalon közlekednek a kocsik, s itt van az elágazás Pankota és Kisjenő felé. Naponta egy-egy kocsi közlekedik oda és vissza.

Aradról Pankotára este 7 óra 20 perckor indul, Uj-Szt.-Annára ér 8 óra 8 perckor, Pankotáról 8 óra 47 perckor. Pankotáról reggel 4 óra 20 perckor indul, Uj-Szt.-Annára 5 órakor ér, Aradra pedig 5 óra 48 perckor. Az állomások sorrendje: Arad, Ötvenes, Zimánd-Ujfalú, Uj-Szt.-Anna, Kerek (feltételes), Világos, Muszka-Magyarád, Pankota.

Aradról Kisjenőre délelőtt 11 óra 25 perckor indul, Uj-Szt.-Annára 12 óra 18 perckor ér, Kisjenőre délután 1 órakor. Kisjenőről indul délután 1 óra 20 perckor, Uj-Szt.-Annára ér 2 óra 4 perckor, Aradra 2 óra 51 perckor. Az állomások sorrendje: Uj-Szt.-Annáig a fenti, azután: Fazekas-Varsánd, Simánd, Nadab (feltételes megálló-hely), Kisjenő.

A menetjegy árak a motorkocsin a következők: Aradtól Pankotáig vagy Kisjenőig a második osztályon 1 kor. 60 fill., Aradtól Uj-Szt.-Annáig 1 kor., innen Pankotáig 80 fill., Kisjenőig 1 kor. A szomszédos állomások között 40 fill. a menetjegy ára. A harmadik osztályon a második osztály menetdíjainak felét fizetik.

Az új motoros közlekedés, mely néhány nap múlva megkezdődik, fényes bizonyága annak, hogy az acsev. modern vállalkozása beváltott. A közönség nagyon megkedvelte a motorost, a vasut pedig anyagilag látja hasznát, amit főképen az okoz, hogy a rendes vasúti személyforgalom nem csökkent.

József főherceg érkezése.

(Szemle a honvédség fölött.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Magas vendége lesz Aradnak. József főherceg holnap, csütörtökön érkezik városunkba, hogy az itteni honvédségek felett szemléjét megtartsa.

Este 9 óra 5 perckor érkezik meg Braun alezredes, vezérkari főnök, Vécsey báró százados, parancsörtszt kíséretében. A vasúti állomáson Lehmann Vince vezérőrnagy, mint az aradi helyőrség, Hadffy Imre honvéd alezredes, mint az aradi honvédállomás parancsnoka fogadják. A polgári hatóságok részéről kinn lesznek a vasutnál: Urbán Iván főispán, Institoris Kálmán polgármester, Dálnoki-Lajos Lajos alispán és Sarlot Domokos főkapitány.

Az állomásról a Fehér Kereszt szállóba hajt a főherceg és kísérete. A szálló előtt diszben várja a fenséges vendéget a honvéd tisztikar. Itt fogadja a csapatparancsnokok jelentéseit.

A Fehér Keresztben várakoznak a főhercegre az ez alkalomra ide rendelt katonai méltóságok, Csalány tábornok, kerületi parancsnok,

Lőrinczy ezredes, dandárparancsnok, Koncz ezredes, ezredparancsnok, Szkrimnyár ezredes huszárdandárparancsnok, Allram ezredes, huszár ezredparancsnok.

A szemlést másnap, 26-án reggel tartja a főherceg a honvéd csapatok felett. A szemlést illetőleg rendelkezéseit csak megérkezése után teszi meg.

Ugyanezen napon délben a fenséges ur ebédet ad, melyre a meghívókat csütörtökön bocsátják ki. Az ebédre a katonai és polgári hatóságok fejei hivatalosak.

Mint értesülünk, a főherceget meg fogja látogatni Papp I. János gör. kel. román püspök.

Ebéd után a 4 óra 30 perckor induló vonattal Kisjenőre utazik a főherceg. Hír szerint magával viszi Ormos Pétert és Nachtnébel Odónt, régi ismerőseit.

A főherceg lakása, mint már megirtuk, a Fehér Keresztben lesz, melyben pazar fényvel rendeztette be a magas vendég lakosztályát Nagy Lajos szállodás.

HIREK.

— József főherceg Déván. József főherceg a ma esti gyorsvonattal Dévára érkezett. A város ünnepi díszt öltött, fel van lobogozva s ablakai ki vannak világítva. A főherceget a vasutnál az alispán és a polgármester üdvözölték. Holnap délelőtt lesz a katonai szemle, este pedig Déváról Aradra utazik a főherceg.

— A hunyadi főispán balesete. Kellemetlen baleset érte tegnap Barcsay Akost, Hunyad megye főispánját. Déli 12 óra után több ismerőseivel a Gizella-téri Gerbeaud cukrászüzletben időzött, midőn egyszerre csak rosszul lett fogta el s elájult. Miután az ájulásból eszméletre hozni nem bírták, a mentőket hívták, akik aztán Bristol-szállóbéli lakására vitték, hol annyira jobban lett, hogy már a délután folyamán elhagyhatta a szobát.

— Házasság. Schmidt Ferenc, a pankotai Népbank r. t. pénztárnoka f. hó 27-én, szombaton délután 5 órakor tartja esküvőjét Ausprung Emma kisasszonnyal, Aradon.

— A zsidó hitközség ülése. Az aradi zsidó hitközség új képviselőtestülete hétfőn, e hó 29-én tartja alakuló közgyűlését, ez alkalommal választják meg az albizottságokat, a melyek maguk, titkos szavazással választják meg elnökeiket.

— A simándi templom-ünnep. Simándon, a mint megirtuk, az ottani róm. katolikus templom száz éves fennállásának jubileuma alkalmából nagyszabású galamb- és gömblovészettel rendez. A lövészet alkalmára a rendezőség az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatóságától különvonatot kért, amelyet az igazgatóság engedélyezett is. A különvonat a következőképp közlekedik: Július hó 1-én d. e. 11 óra 23 perckor indul Aradról, Simándra érkezik 12 óra 37 perckor. Este Simándról indul 10 óra 30 perckor, Aradra érkezik körülbelül 11 óra 30 perckor.

— Tömeges kutyamarások Régen volt idő Aradon, mikor a kutyák között a veszettség-járvány olyan uralkodó lett volna, mint mostanában. Csak a napokban történt a Pasteur-intézet fennállása óta az a páratlan eset, hogy ezt a borzasztó állapotbetegséget egy asszony is megkapta s abban óriási kínok között kiszervezett. Nincs nap, hogy Aradról valakit fel ne küldjenek a Pasteur-intézetbe, az utóbbi időben kivált naponként többet is. Tegnap négy, ma három ebmarás történt, azonkívül egy kutyán ma veszettséget konstataáltak. Az állat gazdáját a Pasteur-be küldték, a kutyát pedig lebunkózták. — Ez események a kapitányi hi-

vatalt arra indították, hogy ujabban és folytatagasan további negyven napra meghosszabbította a szájkosár-kötelezettséget. Amely kutyát ez alatt szájkosár nélkül találunk, feltétel nélkül kiirtják.

— Wölfling Lipót. Mialatt a világ figyelve a szász udvari botrány dolgában Lujzával volt elfoglalva, Wölfling Lipót, a volt Lipót Ferdinánd főherceg csaknem egészen eltűnt a világ szemel elől. Ma jön róla egy híradás Bernről. E szerint Wölfling Lipót a mai helyzetével ugylátszik, egészen meg van elégedve. Elhatározta, hogy tizennégy napon belül Adámovicz Vilma nőül veszi. Ez idő alatt a svájci polgárjogot is meg akarja szerezni.

— Halálozások. Vay Dénes báró volt főispán és főrendiházi tag ma Pozsonyban meghalt. Berger Izraelné e hó 23-án, 48 éves korában Sikulán meghalt. Férjén kívül hat gyermeke gyászolja. Holnap csütörtök délután temetik a csermői izr. sírkertbe.

— Verekedő képviselők. Egy párisi sürgöny jelenti: Syveton, az ujonnan megválasztott képviselő tegnap este a Ruede Rivolin megtámadta ellenjelöltjét Lesoyr radikális ügyvédet és ökölcsepást mért az arcába, mert Lesoyrnak egy választási falragaszán az állt, hogy Syveton egy angol nőt vett feleségül.

— A szocialisták mozgolódása. Ma este a budapesti szocialisták tüntetésre készültek a függetlenségi pártkör előtt. A rendőrség előre tudomást szerzett a készülő tüntetésről s azt megakadályozta.

— Tékozlás miatt gondnokság alá helyezett főúr. A hivatalos lap tegnapi száma egy pozsonyi előkelő, országos hírű mágnás gondnokság alá helyezéséről ad hírt, a következő hirtetéssel:

12571. GONDNOKSÁG. 1—1.

5210/1908. A pozsonyi kir. törvényeszköz közhírré teszi, hogy gróf Pálffy Daun Vilmos pozsonyi lakos tékozlás miatt a 9179/902. szám alatt kelt jogerős végzéssel gondnokság alá helyeztetett, Pozsony, a kir. törvényeszköz mint polg. bíróságnak 1908. évi május 27. napján tartott üléséből.

— Egy párbaj története. A napokban Fodor Károly budapesti vívómester vívótermében egy országoserte ismert sportsmann és egy magasrangú államhivatalnok vívtak egymással súlyos feltételek mellett. A felek bandázs nélkül, nehéz lovassági kardokkal kezükben vívtak s tekintettel a súlyos természetű sérelemre, amely a párbaj oka volt, teljes végkimerülésig kellett, hogy tartson a küzdelem. Adáz dühvel támadtak egymásra a vezényszó elhangzása után a felek. Pillanatokig csak a kardok csatogása hallatszott, de sérülés nem történt. Hat-szor csaptak már össze, s az eredmény mindössze egy lapos vágás volt. Ujra, meg újra összeeresztették az ellenfeleket s végül is az orvosok a sértetlenül maradt párbajozók mind-egyikénél konstataáltak a teljes végkimerülést. Az affér különben egy Kőbányáról a fővárosba induló villamoson támadt. Az államhivatalnok ugyanis a hőségől izzadva kalapját maga mellé tette az ülésre. Az ősmert sportsmann, aki nagy sebbel-lobbal érkezett a villamosra, ledobta a kalapot s ahelyett, hogy fölvette volna a kalapot és bocsánatot kért volna, odaszóllott a kalap tulajdonosához, hogy a kalapnak nincs helye az ülésen. Ebből szóváltás támadt s a hivatalnok leintette a sportsmannt, aki a nevet kérdezte. Névjegyet nem cserélhettek, mert történetesen egyiknél sem volt. A sportsmann ekkor ellenfele nevét a kezelőjére írta, mire az figyelmeztette, hogy jobban becsülje meg a nevét. A felelet erre meglehetősen gúnyos volt

mire az államhivatalnok tettelesen inzultálta a neve fölött gunyolódott.

— **Temetés.** Ma délután temették el nagy részvét mellett *Wagner* Károly aradi derék szobrászt. A temetésen nagy közönség, s az iparosság imponáns számban vett részt. A gyászháznál a dalegyesület énekelt, melynek az elhunyt tagja volt. A sírnál *Kiss* Ferenc ipartestületi titkár mondott megható gyászbeszédet. A gyászszertartást *Monay* Ferenc miniorita lelkes végzte.

— **Tomcsányi Rusi és a morfium.** A Magyar színház egyik legkedvesebb művésznője, *Tomcsányi* Rusiról, — aki két év előtt *Leszkay* András aradi színtársulatának tagja volt, — az a hír terjedt el, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A hír ebben az alakjában nem felel meg a valóságnak, de az tény, hogy a szubrettet baleset érte. Az utóbbi napokban ugyanis rosszul érezte magát és kezelőorvosa tíz csepp morfiumot rendelt fájdalmi csillapítására. Kedden a szokásos tíz cseppnek nem volt meg a kívánt hatása, mire a művésznő még tíz csepp bevételével tett kísérletet. Mikor pedig ez nem használt, még öt csepp bevételére szánta el magát. Természetes, hogy ennek meglett az a nem várt hatása, hogy a művésznő úgy aludt tőle, hogy a hazatérő cseléd hiába csöngetett órák hosszáig. A krajcáros lapokat olvasó szakácsné ekkor már szentül azt hitte, hogy urónője öngyilkossá lett. Lärmát csapott, lakatost hívott, aki azután sietve felnyitotta a lakás ajtaját. Szinte félve léptek be a művésznő szobájába s ott találták őt mozdulatlanul a pamlagon, — jóízűen aludt. Egyéb baja nem történt, minthogy délután is álmos volt egy kissé, de este már a legjobb kedvvel mulatott a *Vig-színházban* *Osztrigás Mici* előadásán.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Dósa* Simon billéi ügyvédnek és örökös társainak a néhai dr. *Dósa* Lipót emlékére s a makói állami főgimnázium tanulói javára 600 korona tőkével tett jutalomdíj alapítványukért köszönetét nyilvánította.

— **A hűtlen férj miatt.** Egy fiatal, huszonhárom éves szolgáló asszony követett el ma délután öngyilkossági kísérletet az ura hűtlensége miatt. *Gregus* Imre szegedi péknek a felesége *Nyiri* Erzsébet, akit az ura elkergetett magától s az asszony a tél óta Aradon szolgál. A napokban a férj levelet irt az asszonynak, hogy térjen vissza hozzá, éljenek megint együtt. *Gregus* né elment Szegedre, az ura azonban néhány nap múlva megint elkergette magától. Emiatt való elkeseredésében *Gregus* Imréné ma öngyilkossággal akart véget vetni az életének: egy késsel a jobb kezecsuklóján fel akarta vágni az ereket. Tíz helyen is látszanak a kés nyomai, de — mint a rendőrségnél mondta — nagyon fáj a „mütét“ s abba kellett hagynia az öngyilkolást.

— **Változások a megyei postahálózatban.** A nagyvárad m. kir. posta- és táviráda igazgatóság az aradvármegyei *Baja* községet a Tótvárad 2. számú s az aradvármegyei *Gross* községet a berzovai posta- és távirahivatal táviradai kézbesítő köréből 1908. évi június 21-étől kezdődő hatálylyal, *maroszlatai* posta- és távbeszélőhivatal táviradai kézbesítési kerületébe kebelezte át. Postailag *Baja* község továbbra is Tótvárad 1., sz. *Gross* község a berzovai posta- és távirahivatal kézbesítési kerületébe tartozik. *Lalásiné* község külterületén ujonnan keletkezett *Lukhaup Fülöp-féle* tanyát pedig postai és táviradai szempontból a berzovai postahivatal kézbesítési kerületébe osztotta be.

— **A gavallér.** Ismeretes az a dráma, amelynek *Füzesséry* Emil volt nyitramegyei szolgabíró volt a hőse, aki négy évvel ezelőtt Tátrafüreden egy hajtóvadászaton véletlenül lelőtte *Flesch* Zsigmond bécsi bankárt. A törvényszék gondatlanságból elkövetett emberölésért négy havi börtönrre ítélte *Füzesséryt* s ez végét szaki-

kitotta hivataloskodásának. Egy férjes nővel való viszonya is hozzájárult ehhez s *Füzesséryt* családja reávette, hogy Amerikába vándoroljon. Május huszonkilencedikén érkezett meg *Füzesséry* a Deutschland gőzhajón kedvesével a második osztályon. A bevándorlási hivatal a nőnek már évek óta ott levő férjétől értesítést kapott megérkezésükről s ennek folytán *Ellis-szigetre* vitettek, hol a kiballgatás után visszatoncoltatásra ítéltettek. A bevándorlási hatóságnak arra a kérdésére, hogy van-e viszonya *Füzessérynek* a vele utazó nővel, azt felelte, hogy ilyen kérdésre *gavallér nem válaszol*. Egy ott levő new-yorki ügyvéd felajánlotta *Füzessérynek*, hogy kiszabadítja őket helyzetükből, de visszautasították azzal a megjegyzéssel, hogy nem szándékoznak oly földön maradni, hol ily elképzelhetetlen módon járnak el a művelt emberekkel. *Füzesséryt* és kísérőjét a *Patricia* hajóval küldték vissza Európába.

— **Előléptetés.** A nagyvárad kir. főügyészség *Kukker* János aradi törvényszéki fogházőrt, a fogházőrök és hivataloszolgák részére megállapított magasabb fizetés a II-ik fokozatába előléptette.

— **Ebéd után.** A bécsi gyorsvonat étkező kocsijában a napokban két uriember került egy asztalhoz. Bemutakoztak s csakhamar megbarátkoztak.

— **Bukarestbe utazom** — mondotta az egyik, egy bécsi nagykereskedő s a másik csakhamar konstatálta, hogy akkor elkiséri, mert ő viszont *Constantinába* készül.

Bukarestben a nagykereskedő a barátságos képű fiatal embert bucsuebédre hívta, az ebéd végével pedig kikísérte a pályaudvarra. A vonat elrobogott s a nagykereskedő visszatért a szállodába. Utközben hirtelen a zsebéhez kap s ijedten veszi észre, hogy a tárcája eltűnt. Hétezer koronája volt benne. A bukaresti rendőrség, mikor a nagykereskedő a panaszát előadta, nyomban megállapította, hogy a nagykereskedő egy hirhadt utazó zsebtolvajnak az áldozata, a kit, bár négy ország rendőrsége körözi, még sem tudnak kézrekeríteni. *Strul* Avram a neve, a fényképéről a nagykereskedő is felismerte. A bukaresti rendőrség *Strul* legújabb bűncselekményét táviratilag közölte a budapesti főkapitánysággal, mert nagyon valószínű, hogy a zsebtolvaj a magyar fővárosba szökött. A detektívek már résen vannak.

— **Elsikkasztott kincslet.** Néhány bakonyai földműves a falu határában a szántóföldön nagyobb mennyiségű régi arany és ezüst pénzletre bukkant. A földművesek a talált pénznek egy kis részét átadták az ottani csendőrszolgának, ki a szentlőrinci járás főszolgabírájának közvetítésével beutalta ezt a vármegyéhez, honnan ez csakhamar a nemzeti múzeumba került. A csendőrszolgának nyomban azt is jelentette a főszolgabíróságnál, hogy neki alapos gyanuja van arra, hogy a földművesek az átadott régi pénzknél jóval nagyobb mennyiséget találhattak. A faluban szállingózó hírekből vette e gyanuját a csendőrszolgának s hogy e gyanu nem volt alaptalan, az most bizonyosságot nyert. Két vidéki atyafi beállított *Kubinyi* Sándor ékszerész üzletébe, egy-egy kis kézikosárra való régi ezüst- és aranypénzt kínálva megvételre. A pénz *Zsigmond* és *Rudolf* királyok idejéből való és körülbelül 5—600 darab lehet. Némelyik nagysága meghaladja a mai ötkoronás nagyságát. *Kubinyi* az ajánlattétel után azt mondta az atyafiaknak, hogy előbb majd vizsgálat alá veszi a pénzekből néhányat s ha ezüsből valók, megvásárolja. Ezzel az üzletből befordult lakásába, honnan egyik családtagját a rendőrségre küldte jelentéstétel végett. A hosszas vizsgálat alatt szinte türelmetlenül kezdtek az atyafiak s hogy el ne távozhassanak, *Kubinyi* csupa formából 62 koronáért megvásárolta tőlük a pénzt. Hogy időt nyerjen, elkezdett válogatni belőlük, mert egyik-másikat hasznavehetetlennek mondta. Válogatás közben megérkeztek a rendőrség emberei, s a két vidéki atyafit a pénzelettel együtt elkísérték. A jelentésttevő ékszerész azonnal visszakarta 62 koronáját. A rendőrségre kísért pénz-elárúsító közül az egyik *Pauka* Vendelnek, a másik *Csepanics* Vendel-

bodolai lakosnak vallotta magát, de később kitudott, hogy a két ember közül az egyik *Bathó* János, a másik *Vakaró* András bakonyi lakos s hogy ők voltak azok, a kik múlt héten a bakonyi csendőrszolgának talált régi pénzeket átadták, de *alig egy tízed részét* annak, a mit találtak. A kincstalálók ellen, kik a hatóságot félrevezették és a pénzeket nem szolgáltatták kellőképp beilletékes helyre, az eljárást megindították.

— **Mészárlás a hadapród iskolában.** Irtunk arról a véres diák zendülésről, a mely a konstantinápolyi Asiret-iskolában játszódott le, ahol az arabiai és tripolisi seikek fiait nevelik. A zendülés részleteiről most a következőket jelentik: Az egyik tanár durván bánt a tanulók egyikével. Társai pártjára álltak s a tanárokat támadták, akik a tanulók ostroma elől kénytelenek voltak visszavonulni. A zajongás oly komolyra vált, hogy a tanárok katonai segítséget kértek. *Zaki* pasa, a kinek parancsonoksága alá tartoznak a katonai nevelőintézetek és így az Asiret-iskola is, husz kanunt (katonai rendőrség) küldött ki, de hiába. Megjelent később maga *Zaki* pasa is a zendülés színhelyén. A láрма mind hevesebb lett. A basát és a tanárokat valósággal bombázni kezdték mindenféle kezük ügyébe kerülő tárgygyal. A basa rendőrséget hívott, a kik rávetették magukat a zendülőkre. Husz halott és ugyanannyi sebesült maradt a téren. Egynéhány tanulót halálra tapostak a rendőrök, részint pedig szíjjakkal verték őket agyon. Valóságos méészárlás volt. A harc színhelyéről valami negyven tanulónak sikerült elmenekülni. Néhányan *Izzet* pasa palotájába menekültek, mások a tengerészeti minisztériumba, ahová nem merték őket követni. Egyesek a közeli *Yildiz* palota elé rohantak és kiáltoztak:

— **Eljen a szultán! Meggyilkolnak bennünket és társainkat! Igazságot kérünk!**

A szultán meghallotta a lármát s a palotaőrök csakhamar letartóztatták a diákokat. A letartóztatottak erre írásban fordultak a szultánhoz, de eredménytelenül. A halottakat teljes csendben temették el, a sebesültek a katonai kórházakban fekszenek, a többiek a különböző kaszárnyákban vannak. Az ügy részleteit még homály fedí.

— **Hamis tízfilléresek.** A csalás egy új nemét eszelte ki egy eddig ismeretlen ember a fővárosban. Felhasználja ugyanis azt a körülményt, hogy a nikkeltízfilléres és a bronzkétfilléres nagysága teljesen egyforma, utóbbit valami ezüstszerű festékekkel erősen bemázolja és így tízfillér gyanánt ad tul rajta, többnyire más apró pénzdarabok közé keverve. Sokszor sikerül is a csalás, mert nagyon sok embernek az a szokása, hogy nagyobb pénzdarab után visszajáró aprópénzt megnézetlenül zsebre teszi.

— **Templom-renoválás.** A *nagypéti* görög keleti román egyház templomát 4416 korona 36 fillér költséggel renováltatja. Az árlejtést *június 28-án* tartja meg az egyházközség.

— **Weinberger** Ferenc ékszerész ajánlja kitűnően berendezni üzletét, hol nagy választékban kaphatók ékszerek. Kiválóan *szakképzett aranyműves mester*, ki a legolcsóbb áron, kellő szaktudással bármely új tárgyat avagy javítást elkészít kitűnő hirtelvének örvendő, és 16 év óta fennálló műhelyében. Lelkiismeretes és megbízható cége közismert.

— **Minden nőnek tudnia kell,** hogy a párisi és bécsi kiállításán arany éremmel kitüntetett *Balassa-féle* valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltüntet szepit, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdéséget, fiatalságot kölcsönöz, kér tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható *Balassa* Kornél gyógyszerárban *Temesvár*, *Aradon* *Vojtek* és *Weisz* uraknál, *Krausz* Elemér és *társai* drogueria üzletében, *Földes* Kelemen gyógyszerárban, *Tábor* Gyula gyógyszerárban *Pécska* ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa-féle* ugorkatejet kérni.

Mielőtt fürdőbe tavezik, vagy utra megy, föltétlenül nézze meg az utikészlet kiállítását Portier Vilmos Nagy Áruházában, Aradon, a Szabadság-téren. Meg vagyunk győződve, hogy ott sok hasznos tárgyat fog találni, amelyre szüksége lehet. Kézitáskák, fabőröndök: vászon áthuzattal és anélkül, Mádler féle patent kofferek, nádfonatu utikosarak, toálett-eszközök bőrökben, sállemek, kefeáruk, fésűk, uszó és fürdő cikkek, szemelgondolható sportjátékok, stb., szóval minden elgondolható cikke, amely az utazó és fürdő közönséget érdekli. Vannak azután egész könnyű nyári cipők, finom valódi francia sevré-bőrből és ugyiszintén nagyobb turákra alkalmas erős készítésű és erős talpu, de mind a mellett sikkos és elegáns cipők. A nagy olcsóság és a dus választék egyaránt ajánlatossá teszi mindenkire nézve Portier Vilmos Nagy Áruházának mielőbbi meglátogatását.

Dentolin fog-crème a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

x— Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izzadás elleni kendőce, 1 téglery ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Beni-tér 15. (Dengi ház). Gyógyszereknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai drog-üzletében.

x— Orvendetes dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármal ibolya-szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelid hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrök is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant háttérbe szorít. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 2 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere szappangyáros Miskolcon. Raktár Vojtek és Weisz drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

Szabadulás a börtönből.

(Egy alügyész szomorú sora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A szegedi királyi kerületi börtön vasajtaja egy rab előtt nyílt meg. A börtönfelügyelő bizottság ajánlatára az igazságügyi miniszter föltételes szabadságra bocsátotta Posztoczky Kálmán dr. volt egri kir. alügyészt, aki sikkasztás büntetésének elkövetése miatt másfél évet töltött Szegeden a csillagbörtönben.

Nagyon szomorú a története a volt alügyész szerencsétlen sorsának. Az egri kir. ügyészségnél működött mint alügyész. Gyönyörűen indult a pályáján, társai szerették és mindenütt ismerték fényes tehetségét. Előkelő összeköttetései is voltak és amikor az egri kir. ügyészi állás üresedésbe jött, őt emlegették mint a kir. ügyészség új vezetőjét.

Pedig éppen az szegte a karrierjét, hogy megbízták az ügyészi állás betöltésével. Egy hónapon át állt az ügyészség élén, amikor a főügyész vizsgálatra érkezett Egerbe. Megvizsgálta a hivatal ügykezelését, átnézte a pénztárkönyvet és ekkor annak jöttek a nyomára, hogy 452 korona hiányzik a pénztárból.

A vizsgálat több napon át tartott és bizonyítékok merültek föl, hogy Posztoczky Kálmán a sikkasztó. A főügyész vallatásra fogta az alügyészt és a négy napos vizsgálatnak az lett a következménye, hogy az egri kir. ügyészség vezetőjét szuronyos fogházörök vezették a fogházba.

A bűnbe tévedt ember töredelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy amíg a kir. ügyészséget ideiglenesen vezette, rabtartási és büntető eljárási költségekből 452 korona folyt be a kezéhez és ő ezt az összeget magához vette azzal az elhatározással, hogy a hónap elsején azt visszahelyezi a pénztárba. Az egri törvényszék hivatali sikkasztásnak minősítette a cse-

lekményt és a kir. alügyészt két évi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Miután az ítélet jogerős lett, a rab alügyészt Szegedre szállították, ahol a kerületi börtönben töltött ki másfél évet. Most föltételes szabadságra folyamodott és a börtönfelügyelő bizottság a rab alügyész kérelmét meleg pártolással terjesztette az igazságügyi miniszter elé.

Roppant megindító a rab kérvényének minden sora. Elmondja, hogy egész fiatal házias volt, amikor most a börtönbe jutott. Egy előkelő egri ur család leányát vette nőül és házasságából két gyermeke is született. Könyvelői műsége éppen a boldogabb percekben sujtotta ily rettenetes erővel. Elszakították családjától és fiatal felesége hónapokon át beteges volt a szerencsétlen esetnek.

Amíg a volt alügyész rabságban volt, családját rokonai tartották. Posztoczky megélhetése biztosítva van, mivel előkelő állású rokonai megélhetéséről gondoskodnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Perényi Viktor máriaradnai kir. járásbíróági díjnyelvet a máriaradnai kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 24.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 26.000 métermássa került forgalomba, jól tartott árszint. Egyéb gabonafélék változatlanok. Időjárás borús.

Kérlőzsde. Berlin 1/2 olcsóbb, Páris 5 magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.45 — 7.46
Ros októberre	6.23 — 6.24
Zab októberre	5.48 — 5.50
Tengeri júliusra	6.28 — 6.29
Tengeri augusztusra	6.32 — 6.33
Tengeri 1904. májusra	5.24 — 5.25
Repe augusztusra	11.80 — 11.80

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.38 — 7.39
Ros októberre	6.13 — 6.17
Zab októberre	5.46 — 5.44
Tengeri júliusra	6.25 — 6.26
Tengeri augusztusra	6.29 — 6.30
Tengeri 1904. májusra	5.24 — 5.25
Repe augusztusra	

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. L. Pankota. A vasárnapi munkaszünet módosításáról szóló kereskedelmi miniszteri rendelet június 28-án lép életbe. Bizonyos, hogy a közigazgatási hatóságoknak kötelessége azt kellőképp érdekeltek tudomására hozni, de másfelől főleg nem igen fogadják el mentségül, hogy a rendeletről valakinek nem volt tudomása. Azért legjobb lesz a tíz órai zárásat június 28-ától kezdve betartani, akár meghirdeti a közigazgatási hatóság, akár nem, miután a rendelet a hivatalos lapban megjelent, az érvényességét innét számítják.

Sz. D. dr. Battonya. Kívánságának több ok miatt nem tehetünk eleget: a kívánt kuplé-szöveg már közlve volt lapunkban akkor még, amikor újdonság volt. De ha nem is lett volna közlve, ma már annyira ismert, sőt elcsépelte, hogy semmi értelme nem volna most leközölni. Általában csodálkozni való, hogy van még ember szívesen a hazában, aki nem tudná, hogy Londonban hej, számos utca és még több sarok van.

Egy olvasó. Arad. Kérdésére lapunk mai számunk hírvételeiben, a Tömeges kutyamarások című újdonságban megtalálja a feleletet.

N. B. I. az aradi atléta klub versenye tényleg országos. Az aradi atléta klub egyesület tagja nevezhet. A nevezési határidő azonban, úgy tudjuk, már lejárt, így nevezésével már elkésett. 2. Külön sporttelepe és versenypályája van. 3. Vasárnap délután. 4. Ezt nem tudjuk, tessék e tárgyban a klub titkárához fordulni, ott szívesen adnak felvilágosítást.

NAPIREND.

Június 25. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Vilmos. — Protestáns naptár: Vilmos. — Izraelita naptár: Onufriusz. — A nap kel 3 óra 48 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor.

Költésy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Eraklye-museum helyisége mellett Üllésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Melegebb, sok helyütt csapadék.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény, csusz, ischias, exsudatok

orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap fölerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszerárán, Deák Ferenc-utca 11—12.

CSARNOK.

Az Élet kertje.

Írta: Demekes László.

[1]

I.

A hölgyek friss tejet ittak a verandán és fehérbélű, foszlós kalácsot tépegettek hozzá párány ujjak között. Elétek, sőt túlétek és bő ruháik újas színfoltokat képeztek a folyondáros háttér erősen haragos zöldjében. Amint ott lustálkodtak a kényelmes hintaszékekben és hajuk puha, bársonyos fényével kacérul játszadozott a májusi napsugár, elnéztek egymás fejé fölé és egy percre, éppen csak egy percre boldogoknak érezték magukat ebben a szelid, édes tavaszi hangulatban.

Akkor történt, hogy a kert felé vezető lépcsőn erős lépések és mély csengésű, férfias kacagás hangja közeledett feléjük. A kíváncsiság természetesen azonnali véget vetett a me-rengésnek és három villanó merész szempár összenézett. Leírhatatlan kérdések és soha ki nem található gondolatok cserélődnek ki így egy pillanat alatt. Az asszonyok szembeszédét érteni nem lehetnek keveseknek. Ok megaduk is csak elgondolnak valamit a bodros fejek-kéjükben és mielőtt kimondanák, már érti is a szomszédjuk, hiszen ez olyan egyszerű és természetes. Az egyik, egy csupa ideg, csupa hajtőke teremtés mosolygó kétségbeeséssel tekintett körül a rendetlenségben és az első percben arra gondolt, hogy a saját közimunkához, székelt apró kezeivel kapja össze a földön szét-szórt divatlapokat, tenniszrakettet, porköpenyt és egyéb haszontalanságot, ami bálmulatos ösz-szevisszaságban hevert szanaszét. Az urak azonban már beléptek és az asszonyok legkevésbé sem palástolván előlétek érzett bosszuságát, hirtelen elfintorította az orrocskáját, mintha azt mondta volna:

— Ugy kell neki! Minek jön reggel vízbe!

A háziur jött meg, egy ismeretlen, magas fiatalemberrel.

— Szervusz gyerekek! kiállt a harsányan. — Nézzétek, sárkányfiókák, kit hoztam karmaitok közé? Tudjátok: a Becz Imre. Na, hát ez az. A határunkat mértük ki, ott fogtam el. Erővel rám akart disputálni egy kopár legelőt. Hát most itt van. Ezek meg az én népeim, ni. Ez a kicsi szőke: a feleségem, a pirosruhás: az öcsémasszony, amaz a kocás meg a sógorom. Csibének hívjuk, mert haragszik érte. Ha nem haragudnék, semminek se hívnánk.

A háziur sokat és szívesen beszélt, ha egyszer megindult a szava. Amolyan egyenes lelki, egy kicsit goromba kuruc volt, akinek színterán a szíve és csupa őszinteség a beszéde. Szinte a melléből szakadt a hang, erős, mégis zengésű volt az és minduntalan kacagásba tévedt, mintha ez a nagy szál ember kedves kötelességének tartaná, hogy önmagát mulattassa.

Az ismerkedés borzalmas feszessége ezzel agyon volt ütve és a hölgyek legkedvesebb mosolyukkal fogadták a vendégeket. Csak a csibe volt egy kissé ügyetlen; szinte beléscsapott, mikor lassan fölállott és félig lehunyta a szemét, mert csodálatos érzés reszketett át rajta, mikor kezét az idegen kezében érezte. Maga sem tudta, hogy miért, de egyszerre valami nagy, nagy gazdagságot érzett a szívében, amelynek létezéséről fogalma sem volt ezelőtt...

— En hogyan szállítsam? — kérdezte Beczknre, amint szembe került vele.

— Ellának, ha akarja... Jó?

Ebben megegyeztek. A csibe pedig első győzedelmes föllépése fölötti örömeiben büszke tekintettel nézett végig mosolygó környezetén.

Ebben a percben megérezte, hogy az a teljesen idegen ember, akit most lát először és akiről, ha behunyta a szemét, nem tudná hamarában megmondani, hogy szőke e vagy barna, aki sima és igénytelen külseje alatt talán gonosz indulatokat, nagy tévedéseket és Isten tudná még, mi mindent rejteget: — megérezte, hogy ez az ember már szerepet játszik az élete történetében. Ez nem nézi le az ő tizenhét esztendejét és ugyanazzal a tisztelettel közeledik feléje, mint a többiekhez, akik már asszonyok. Ez becsüli őt és legalább nem bántja tréfával; tekintetével se sérti, szavával se zaklatja.

Es leültek megint az asztal köré és a leány nem merete fölemelni a fejét, hogy meg ne lássák égő arca pirolását. Reáborult a himzörámára, egymásután öltögetvén a hosszú seilyemzálakat és fülén át úgy jutott el lelkéig minden hang, mintha mesebeli álomország-ból jönne, csöndesen zsongó libegő, suhané szárnyon...

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. n. 3.32
Személysz. tv. d. n. 4.45	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsinról reggel 6.50	Gyorsvonat reggel 8.06
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. n. 4.07	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.15	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Szeged felé:	Szeged felől:	
Személyvonat reggel 5.—	Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.25	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. n. 4.11	Brád felé:	Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Gurahonczról szm. r. 8.08	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 7.11	Személyvonat este 6.56	

Motormenetek

Arad—Szabadsgtér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

Nyári színház.

Csütörtökön, 1903. évi június hó 26-án:

Milliók a hó alatt.

Leveles színmű 5 képben. D. Ch. Muray regényéből írta: Bálint Dező. Zenéjét összeállította: Barna Iszó.

SZEMÉLYEK:

Briggs	Szabó József.	Cunningham	Győre Alajos.
Harding	Németh J.	Dawson	Juhász S.
Edith, leánya	Rózsa Lili.	Pellné	Pajor Agnes.
Tomkins	Könyves J.	Egy rikkanca	Kley Margit.
Saylor	Somlai A.	Kata	Karácsonyi.
Gay	Sarkadi A.	Dawis	Püredi J.

Kézbeve este 8 órákor.

NYILTTÉR.*

Minden egyéb közlés helyett.

PLESCH KÁROLY

eljegyezte

FARAGÓ ILUS

kisasszonyt,

Faragó Ignác máv. ellenőr, állomásfőnök leányát Tapolcán.

800.000

koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehnek, morvának elfizet

és mit kap

? **≡** azért a **≡** ?

pénzért?

— Tessék megnézni. —

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondold magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyerek sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETENEL,

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dengl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrássy-tér 22. (Hajós gyógyszerár meő) helyezzük át.

Ajánlunk ipar és háztartási célokra rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva, kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítás végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Tanító urak figyelmébe.

Kitűnő

vizsgai jutalom könyv.

Vaday József. Tanulók vezérkönyve kötve 1 kor. diszkötésben 1 kor. 80 fill. Országszerte használatban levő

vizsgalapok

helyes vonalozással.

„Haladás” vizsgalap bekötési tábla, melylyel mindenki önmaga kötheti be vizsgalapjait, piros vagy fekete színben, használati utasítással darabja 1 korona.

Kérjük a tanító urakat kiadásainkat, melyek számot tevők, az ország könyvpiacán iskoláikba bevezetni.

Csik János 16 fali olvasótábla.

- ABC.
- II. oszt. olvasókönyv.
- III. oszt. olvasókönyv.
- IV. oszt. olvasókönyv. (Sajtó alatt.)

Kun-Fülöp Csatt. Gazdasági ism. Iskolák olvasókönyv.

Záray Odön. Földrajz a IV. oszt. számára.

Csik János. Földrajz a III. oszt. számára.

Aradmege térképészlete 6 fill.

Térképe (sajtó alatt.)

Lejtényi Sándor-féle térkép vázlatok. Az öt világrész (külön-külön). Magyarország és osztrák magyar monarchia térképészletei darabja 6 fillér.

Értesítő a népiskolák részére az új utasítás szerint (sajtó alatt.)

Dr. Hunyady. A helyesírás rendszere.

Megjelentek

INGUSZ I. ÉS FIA

kiadásában Aradon.

S z e s z ü z l e t

— Junius 24. —

Mai jogszabályok: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, késznyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, késznyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Adómentes szesz 1280—13— korona mázszáknál.

A Toilett Kérdés.

**Hölgyek, kik nyaralni mennek,
Hölgyek, kik fürdőbe mennek,
Hölgyek, kik utaznak,
szükségeit a legujabb mintákban a legjobban és egolcsóbban
fedezik**

Reiner S. Sándor áruházában
Arad, Hunyadi-utca 2. szám.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által szennel felzivódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arczisztatlanságot. Masszázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek ezimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1177

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangori Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csersém: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Püldéakon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonezon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kunágotán: Fejes Lajos, Kurticon: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskőházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pecskán: Kocszin János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pityvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborszinban: Károlyi Kálmán, Szelemlakon: Hauszler Sándor, Tanczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Egymást ölik!

a balga svábok; — bár

Vojtek és Weisz rovarirtója

tömegesen pusztítja őket.

Kapható 50, 80 1-40 filléres dobozokban.

Csak akkor valódi, ha minden doboz eredeti zárószallagnkkal van leragasztva. 845

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos, csatornázási és vízvezetési berendező. ARAD, Andrassy-tér 13. sz.

TELEFON 333.

Hat kiállításon első díjjal, Páris 1883. állami

ösztöndíjjal kitüntetve.

A t. cz. közönségnek!

Bádogos üzletemet a **minorita-templom** új épületében levő díszes, **mezzaninnal** és **földalatti raktárral** ellátott nagy helyiségben teljesen **ujjonnan**, a modern igényeknek megfelelően **rendeztem be**, és azt a szakmámba vágó **minden újabb készítményekkel**, a műipar legújabb cikkeivel felszereltem s mindezekből állandó, nagy választéku raktárt tartok.

MUHELY: Batthyány-utca 32., saját ház. **TELEFON 321.** (Ugyanott egy vagy két tanuló felvétetik.)

Háztartási jégszekrények, ugyanazok **vendéglősök, hentesek és mészárosok** részére, legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek **kevés jéggel** kitűnően **hűtenek**. **Vízvezeték- és fürdőszobaberendezések** elvállaltatnak, **helyben**, ugyancsak **vidékre** is.

Mindennemű ornament- és épület-bádogos munkákat, fedéseket, díszes manzard és tető ablakokat, toronyfedéseket elvállalok.

Avult edények újból cinezése.
Kocsiámpa nagy raktár.

Konyhaberendezési cikkek
nagy raktára.

Brassay Testvérek

Aradon, Ferray-utca.

A tavaszi évadra a legszebb párisi és bécsi fürdő-szövetek megérkeztek, kérjük a t. hölgy-közönséget becses megrendeléseikkel szerencsételtetni, ugyancsak kész fürdők divatos alakban legolcsóbb árakban kaphatók. 459

600 katasztr. hold elsőrendő szántóföldből álló

birtok

Temes megyében szabadkézből eladó vagy bérbeadó.

Ugyanott 230 hold nagyságú terület egészben vagy 100 és 130 holdas részekben eladó.

Közelebbi czim a lap kiadóhivatalában.

Ügynökök kizárva. 1230

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatreméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez ekből elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Stael Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés szelőlából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bermentesítendők. 96

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: Dr. HECHT

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szivbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógyimód, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 959

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Neubauer Manó építő vállalkozó

Arad.

Városi és megyei telefon 411. szám.

Többrendbeli megbízásom van boros pinczéknek cement- és vasbetonból való megépítésére, minek folytán bátorodom a t. közönség b. érdeklődését ezen legújabb és teljesen bevált rendszerű borospinczékre felhívni.

Elvállalok

borpinczéket, boroshordókat

czement-betonból a legújabb rendszer szerint, drótbetetes födém-szerkezeteket czement-betonból, turbina és zsilib építéseket a legjutányosabb árban, jótállás és kedvező fizet si feltételek mellett.

==== Kivánatra a helyszínére utazom. ====

Terveket és költségvetéseket díjmentesen készítek.

Kiváló tisztelettel

NEUBAUER MANÓ.

Hajhullás ellen

használjuk a Rozsnyay-féle „HAJ-SZESZ“-t. Kitűnő hatása. Megszünteti a korpaképződést, erősíti a hajgyökereket és a fejbőrt. Meggátolja a haj kihullását. A hajnak selymes lágyságot ad és annak színét nem változtatja meg. Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay-féle Serail-crème.

Finom, ártalmatlan anyagokból gondosan előállított készítmény, mely bőrszépítő tulajdonságánál fogva minden más crémet felülmúl. Rendkívül alkalmas szer a napégetés ellen, a bőr pattanásainak, szeplőinek és porszenesének eltüntetésére. Nappal is használható, mivel az arcon, nyakon és kézen eldörzsölve azonnal felszívódik. Ebben rejlik azon páratlan csodás hatása, hogy az arcnak fehérséget, üdéséget, bájt és meglepő finomságot kölcsönöz. Használata: Reggeli mosás után egy kis babszemmagyságnnyit eldörzsölünk ujainkkal az egész arcon és kézen. A serail-crémrel bevont arcon a finom alkotórészekből készült Serail-hőlgypor remekül, alig észrevehetően tapad. Este az arczra Serail arczenőcsőt használjunk.

Kapható egyedül:

909

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárában Aradon.

Cosmetika és vegyi készítmények gyára.

8399—1903 kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége által alkotott és a m. kir. belügy-ministerium által jóváhagyott szervezeti szabályrendelet alapján, mely a kapitányi hivatalnak kötelességévé teszi a szabadban való fürdés meggátolását, életbiztonsági szempontból a Maros folyóban a felállított szabad fürdőkön kívül való fürdést betiltani, és felhívom a lakosságot, hogy a szabadban való fürdéstől tartózkodjék, a szülőket és iparosokat pedig, hogy a gyermekeikre, illetve tanonczaikra e tekintetben szigorúan ügyeljenek, mert mindazok, kik a szabadban fürdenek, szigorúan büntettetni fognak, ha pedig serdületlen követi el a kihágást, az 1879. évi XL. t. cz. 27. § a alapján a szülő vagy munkaadó iparos fog felelősségre vonatni.

Arad, 1903. évi június hó 15.

Green,

fb. főkapitány.

Magy. kir. Államvasutak üzletv. Aradon.

14485—1903. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Petrozsény állomáson kibővitendő fűtőházzal kapcsolatos munkákra.

A tervek, a költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1867-ben kiadott általános és részletes feltétlfüzetek és az „Épületek leírása” Aradon a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi július hó 1-én déli 12 óráig kell benyújtani alólirott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit lvenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a petrozsényi fűtőház bővítési munkáira.”

ajánlatok csakis az összes munkákra nyújthatók be.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi június hó 30-án déli 12 óráig az összes munkákra pályázóknak 1200 kor., azaz Egyezerkettőszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti levényvel adandók fel. Az ajánlatot feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 2 hétben állapítatik meg, a bánatpénzek visszaadása pedig a döntéstől számított 1 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1903. június hó 11.

lott
dó n
Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

869—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a nagyváradi úttól jobbra az előviz csatorna mellett fekvő s jelenleg Jellinek és Schlésinger cég által bérelt 634 □ öl területnek 1903. évi augusztus 1-től számított 3 évre való bérbeadása iránt folyó év június hó 30-án d. e. 10 óra kor árverést tart.

Kikiáltási-ár: négyszögölenként 1 (egy) korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 100/o-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi június hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta: **Dr. Angel, s. k.**
aljegyző.

8946—1903. sz.

Hirdetmény.

Köznirre teszem, hogy előfordult veszettségi eset következtében Arad város területén levő összes kutyáknak 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való el látását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földmívelési miniszterium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén, felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőr kapitányi hivatal mint I-ső foku állategészségügyi hatóság.

Aradon, 1903. évi június 24-én.

Green, tb. főkapitány.

866—1903. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külvárosi utak kavicsolási munkálatainak elvállalása iránt folyó évi július hó 6-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 2828 kor. 80 fill.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 100/o-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi június hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Jersan-Cacodip

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszerárban kapható.

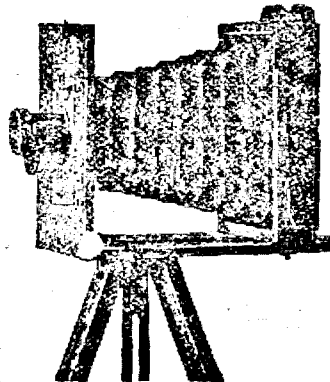
Főraktár Aradvármegye részére **VOITEK és WEISZ** drogueria nagykereskedésében Aradon. 2572

AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesítem, hogy a

tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek megérkeztek

Minden egyes gépért vagy cikkért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára. 768

Szintén megérkeztek friss Schleussner, Germania, Agfa, Kodak és N. P. G. cikkek, melyek árait ez idén **tetemesen leszállítottam.**

Mindenki pénzt takaríthat meg, ha a fénykép cikkek nem postán hozatja, hanem nálam veszi és kapja ugyanazt ugyanazon árban, költségmentesen.

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis **HAIOS-féle** készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, RozsnyaiMátyás, Tábor Gyula (GAJ) és Voitek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Voitek és Weisz droguista uraknál.

30 év óta fennálló

Jó forgalmu fűszer-, rövid-árú-, vas- és vegyeskereskedés tőzsdével, régi törzsvevőkkel, egy nagy gyár mellett, gyári munkás vevőkkel kizárólag más vállalat miatt; 5 szobás lakással, tágas üzlethelyiséggel, raktárakkal 2 pinczével, jégverem, istálló, mézszárszék s több meilék helyiségekkel és gyönyörű nagy gyümölcsös kerttel igen olcsón és előnyös feltételek mellett **azonnal eladó**, esetleg **bérbeadó**. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Steinberger Mór,

1816

Borosjenő.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Aradon.

18103—1903. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Talpfák szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének 1904. évi január havától ugyanazon évi április hó végéig szállítandó 17000 darab 1.5 m. hosszú 0.18 alsó, 0.13 felső szélességgel és 0.13 m. vastagsággal bíró lehetőleg száraz III. rangu tölgy talpfára van szüksége, a melyek szállítására nézve ezenel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló pályázati feltételek, valamint az általános és különleges szállítási feltételek a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt valamennyi államvasuti üzletvezetőségél megtekinthetők, illetve a szobán levő pályázati feltételek az alulírott üzletvezetőségénél ingyen kaphatók, míg az általános és különleges szállítási feltételek csakis készpénzfizetés ellenében a magy. kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrassy-ut 73—75. sz. a.) 50, illetve 30 fillérynél áron szereshetők meg.

Az ajánlatok fölötti határozathozatal, illetve a szállítás odaitélése az ajánlat felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letett övedék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

A szállítás a m. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291—96. sz. általános, valamint a talpfák szállítására vonatkozó 171808—97. sz. különleges feltételek értelmében eszközözendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ivenkint 1 koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi külczimmel:

„Ajánlat épületfák szállítása iránt 18103—903 sz. hoz” 1903. évi július hó 10 ikének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi július hó 9 ikén déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

Aradon, 1903. évi június hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymat nem díjazatik.)